

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

AVAILABLE IN MARCH

Chess Informant

Tournaments

Matches

Karpov - Timman	Podolsk
Kasparov - Short	Lucerne
Jun Xie - Ioseliani	St. Petersburg
Kramnik - Illescas Cordoba	Tilburg
Adams - Gelfand	USA (ch)
Anand - Yusupov	Belgrade
Salov - Khalifman	Haifa
Timman - Lautier	Las Palmas
Van der Sterren - Kamsky	Hilversum
Yudasin - Kramnik	Groningen
	Hastings
	Wijk aan Zee
	...

FIDE RATING LIST

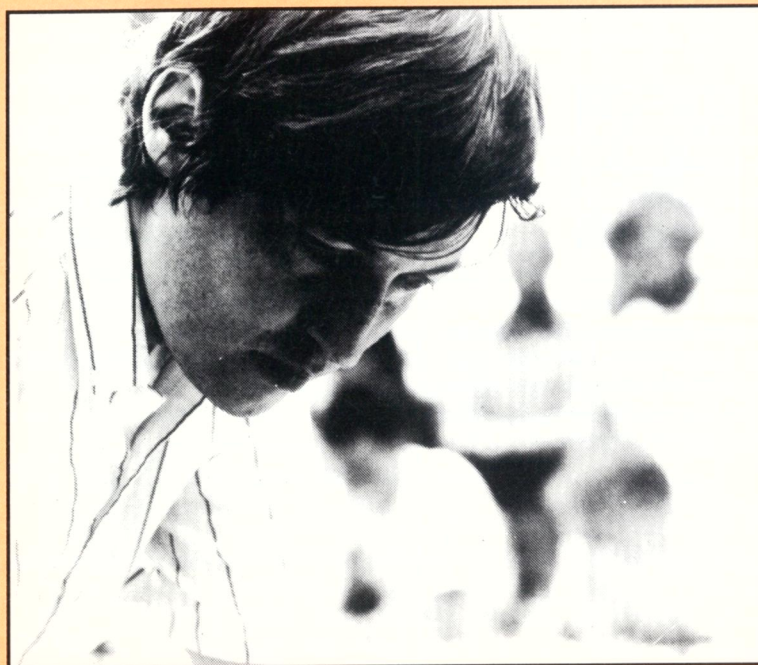
Chess Informant

Nr. 2 1994

NORSK SJAKKBLAD

Nybakt "turneringsverdensmester" Anatolij Karpov var i sitt livs form i superturneringen i Linares og tok 11 poeng på de 13 rundene!

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (NSF/NSFU): 22 15 12 41
Telefax: 22 71 00 07

Redaktører:
Jonathan Tisdall & Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Ingrid Dahl, Sverre Johnsen og
Hans Olav Lahlum

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjekken

Redaksjonsadresse: Heimdalsgt. 27 C,
0561 Oslo 5. Tlf/fax: 22 68 54 18

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk Sjakk-
blad er ikke nødvendigvis i samsvar med
Norges Sjakkforbunds offisielle syn. Abon-
nementspris for ikke-medlemmer: Kr. 220,-.
Norden: 240,-. Verden forøvrig: Kr. 280,-.

INNHold

Kadett-cupen.....	6
Norge rundt	9
Fra superturneringen i Linares	10
Verden rundt.....	14
Partianalyser.....	16
Lær sjakk.....	20
Lesersider.....	24
Den norske varianten	30
Norges Grand Prix.....	36
Dessuten Kombinasjoner (27), Nye bøker (28), Forbundsnytt (40), Terminliste (42) og T-info (46).	

Frist for stoff til neste nr.: 18. april

God påske!

Grunnet overraskende små plassproblemer i denne utgaven av NSb, har vi tatt oss tid til å ta en titt på litt juniorsjakk, selv om det egentlig faller under kappen til vårt lillebrororgan Førsteraden. Kadett-cupen som ble spilt i Oslo i midten av februar var en ny turneringstype i Norge, og viste at det gikk an å få til en vellykket sjakkturnering selv under OL. (Det var vel og merke spillefritt under stafetten o.l...) Som kjent ble jo seriesjakken noe forskjøvet for ikke å kollidere med dette sportsarrangementet. All honnør til Namsos SK, som var den eneste klubben som våget å ta opp kampen mot overmakten - dessverre uten stor deltagerpågang. Og fordi det er spilt så få Grand Prix-turneringer siden sist, finner dere heller ingen liste over sammenlagtstillingen i Norges Grand Prix i dette nummeret.

Ellers oppfordrer vi alle som kan, til å stille opp og støtte Simen Agdestein i hans tøffe kamp, *Oslo Challenge*, mot Englands nå voksne vidunderbarn Michael Adams i påsken!

JT + MH

Bilder: MH og JT.

Produsert ved hjelp av *Express Publisher 2.03* og *ChessBase 4.0* Opplag: 3600.

Seriesjakk

ØSTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

OSS 1	7	7	0	32½	14
Akademisk	7	5	1	24½	11
Asker	7	2	4	22½	8
Sarpsborg	7	2	3	22	7
Tempo	7	3	1	21½	7
Nordstrand	7	3	0	21	6
OSS 2	7	3	0	19½	6
Brugata	7	2	1	16½	5
Gjøvik	7	1	1	15½	3
Strømmen	7	1	1	14½	3

VESTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

Randaberg 1	3	3	0	12	6
Bergens 1	2	2	0	9½	4
Randaberg 2	3	1	0	7½	2
Sandnes	2	1	0	6½	2
Bergens 2	2	1	0	5	2
Stavanger	4	0	0	7½	0

MIDTNORGESERIEN

1. DIVISJON

Kristiansund	3	3	0	13½	6
Arbeidernes	3	3	0	13½	6
Molde	3	1	0	6	2
Aalesunds	3	1	0	4	2
Trondhjems	2	0	0	2	0
Orkdal	2	0	0	1	0

NORD-NORGE

Følgende klubber klar for den nordnorske lagfinalen i Narvik 19-20. mars: Bodø Sjakklag, Vadsø Sjakklubb og fjorårs-mesteren Narvik Sjakklubb. I tillegg kommer et lag fra Troms og N-Nordland Sjakkrets.

Asker, her representert ved Bruce Diesen, klatret godt oppover på tabellen med sine to første seiere i 6. og 7. runde.

I Østlandsserien har Oslo kvalifiseringsspill mot Vest-Schakselskaps førstelag alle-landsseriens sølvlag, er det tre rede kvalifisert seg til NM-finalen, to runder før slutt. I sjette runde måtte laget nøye seg med en knepen 3½-2½-seier over nedrykkstruede Strømmen, mens det var et Gjøvik-lag på hjemmebane som ble slått 4½-1½ dagen etter.

Akademisk ligger stadig trygt foran neste lag på tabellen, men studentlaget pådro seg et ikke helt løfterikt uavgjortresultat mot Sarpsborg forrige lørdag. Det skal likevel mye til for at Akademisk ikke tar den andre plassen i NM-finalen. I kampen om tredje-plassen i Østlandsserien, som gir NM-

I Midtnorgeseriens 1. divisjon ble det ikke spilt noen kamper denne helgen, mens avdeling B i 2. divisjon har gjort seg

2. DIVISJON AVDELING A

Eiker 1	5	4	0	1	17	8
Nordstrand 2	5	2	2	1	14½	6
Fredrikstad 1	5	2	2	1	13	6
Drammen 1	5	2	2	1	12½	6
Tønsberg 1	5	2	1	2	13	5
Moss 1	5	2	0	3	11½	4
Sicilianerne	5	1	1	3	9½	3
Stjernen 2	5	0	2	3	9	2

2. DIVISJON AVDELING B

Stjernen 1	5	4	1	0	16½	9
Nittedal	5	3	2	0	16½	8
Hønefoss 1	5	4	0	1	16½	8
Hamar	5	2	1	2	12½	5
Sjakkam. 1	5	2	0	3	14	4
Kongsving. 1	5	2	0	3	8½	4
OSS 3	5	1	0	4	7	2
1911 1	5	0	0	5	8½	0

3. DIVISJON AVDELING A

Caissa	4	4	0	0	13½	8
Horten	4	3	0	1	10	6
Tønsberg 2	4	2	0	2	7½	4
Porsgrunn	4	1	1	2	7½	3
Skien	4	1	0	3	5½	2
Arendal	4	0	1	3	4	1

3. DIVISJON AVDELING B

Heggeli	5	4	1	0	13	9
SOSS	5	3	2	0	13	8
Remis 1	5	3	0	2	11	6
Bærum	5	2	0	3	10½	4
OSS 4	5	1	2	2	9	4
Asker 2	5	1	1	3	9½	3
Eidsvoll 2	5	0	3	2	8½	3
Drammen 2	5	1	1	3	5½	3

3. DIVISJON AVDELING C

Akademisk 2	5	4	0	1	14½	8
Stovner	5	3	1	1	12½	7
Eidsvoll 1	5	3	1	1	12	7
NKL	5	3	0	2	12½	6
Trysil	5	2	1	2	7½	5
Stjernen 3	5	2	0	3	9	4
Gjøvik 2	5	1	1	3	6	3
Elverum	5	0	0	5	6	0

ferdig - og i den gikk Arbeidernes' 2. lag til topps. Det innebærer at Midtorgeseriesens 1. divisjon kan få tre lag (av 6!) fra Trondheim Sjakkforening neste sesong, dersom Arbeidernes 2 vinner kvalifiseringskampen mot Aure, som i realiteten allerede har vunnet avdeling A.

I Vestlandsserien fikk Stavanger kjørt seg mot begge lagene til Bergens sist helg - bare for å konstatere at nedrykksbilletten praktisk talt ble utskrevet på flekken. Noen avklaring i toppen, mellom Randaberg og Bergens I, blir det ikke før siste seriesjakkhelg.

NM-finalen spilles på Gausdal Høyfjellshotel 12. - 15. mai.

MH

ØSTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

Resultater 6. runde:	
OSS 2 - Brugata	4-2
Akademisk - Sarpsborg	3-3
Tempo - Gjøvik	2½-3½
Asker - Nordstrand	3½-2½
OSS 1 - Strømmen	3½-2½

Resultater 7. runde:

Gjøvik - OSS 1	1½-4½
Sarpsborg - Tempo	2½-3½
Brugata - Akademisk	1½-4½
Nordstrand - OSS 2	4-2
Strømmen - Asker	1-5

2. DIVISJON AVDELING A

Resultater 5. runde:	
Sicilianerne - Fr.stad 1	1½-3½
Tønsberg 1 - Stjernen 2	3-2
Drammen 1 - Moss 1	3½-1½
Eiker 1 - Nordstrand 2	4-1

2. DIVISJON AVDELING B

Resultater 5. runde:	
Hamar - Nittedal	2½-2½
Hønefoss 1 - Kongsv. 1	5-0
Sjakkam. 1 - OSS 3	4-1
Stjernen 1 - 1911 1	3½-1½

3. DIVISJON AVDELING A

Resultater 4. runde:	
Tønsberg 2 - Caissa	0-4
Horten - Arendal	3½-½
Skien - Porsgrunn	3-1

3. DIVISJON AVDELING B

Resultater 5. runde:	
Remis 1 - Bærum	3-1
Asker 2 - Eidsvoll 2	2-2
SOSS - Drammen 2	4-0
Heggeli - OSS 4	3-1

3. DIVISJON AVDELING C

Resultater 5. runde:	
Akademisk 2 - Gjøvik 2	4-0
Trysil - Stjernen 3	3-1
Elverum - Eidsvoll 1	1-3
Stovner - NKL	2½-1½

3. DIVISJON AVDELING D

Resultater 5. runde:	
Strømmen 2 - Ski	3½-½
Sarpsborg 3 - Fr.stad 2	3½-½
Sarpsborg 2 - Moss 2	1½-2½
Ås 1 - Nordstrand 3	0-4

4. DIVISJON AVDELING A

Resultater 5. runde:	
Strømmen 3 - ASKO 4	1½-2½
Asker 3 - Sjakkam. 3	3-1
OSS 5 - Groruddalen	2-2
Ås 2 - 1911 2	2½-1½

4. DIVISJON AVDELING B

Resultater 4. runde:	
Kongsv. 2 - Nord-Odal	3-1
Rena - Lunner	1½-2½
Eidsvoll 3 - Lillestrøm	1-3

4. DIVISJON AVDELING C

Resultater 4. runde:	
Eiker 2 - Stjernen 4	3-1

Remis 2 - Hønefoss 2 1½-2½

4. DIVISJON AVDELING D

Resultater 4. runde:	
Indre Østfold - OSS 6	½-3½
Fredrikstad 3 - ASKO 3½-	
3½ Moss 3 - Stjernen 5	1-3

VESTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

Resultater:	
Bergens 2 - Stavanger 1	4-2
Stav. 1 - Bergens 1	1½-4½

2. DIVISJON AVDELING A

Resultater 5. runde:	
Hauge - Haugesund	4-1
Stavanger 2 - Egersund 5-0	
Stavanger 4 - Sevlund 1-4	
Stavanger 3 - Ganddal 3-2	

2. DIVISJON AVDELING B

Resultater 5. runde:	
Masfj. - Fyllingsdal.	1½-3½
Sotra - Voss	3-2
Nordnes - Fana	2-3
Bergens 3 - Åsane	4-1

MIDTORGESERIEN

1. DIVISJON

Ingen kamper spilt denne helgen.

2. DIVISJON AVDELING A

Resultater 3. runde:	
Molde 2 - Aure	0 - 4
Kr.sund 2 - Hadar	2½-1½

Resultater 4. runde:

Molde 2 - Hadar	2 - 2
Aure - Volda	4 - 0wo

Resultater 5. runde:

Hadar - Aure	1½-2½
--------------	-------

2. DIVISJON AVDELING B

Resultater 4. runde	
Arb. 2 - Namsos 2	2½-1½

3. DIVISJON AVDELING D

Strømmen 2	5	4	1	0	15½	9
Nordstrand 3	5	3	2	0	13½	8
Sarpsborg 3	5	4	0	1	13	8
Moss 2	5	3	0	2	11	6
Fredrikstad 2	5	1	1	3	7	3
Ås 1	5	1	1	3	6	3
Ski	5	1	0	4	7½	2
Sarpsborg 2	5	0	1	4	6½	1

4. DIVISJON AVDELING A

Asker 3	5	4	0	1	14	8
Ås 2	5	4	0	1	12½	8
1911 2	5	3	0	2	11	6
Strømmen 3	5	3	0	2	11	6
Groruddalen	5	2	1	2	9	5
Akademisk 4	5	2	0	3	8½	4
Sjakkam. 3	5	1	0	4	7½	2
OSS 5	5	0	1	4	6½	1

4. DIVISJON AVDELING B

Lunner	4	3	1	0	11	7
Lillestrøm	4	2	2	0	10½	6
Rena	4	2	1	1	10½	5
Kongsv. 2	4	2	0	2	8	4
Eidsvoll 3	4	1	0	3	6	2
Nord-Odal	4	0	0	4	2	0

4. DIVISJON AVDELING C

Eiker 2	3	3	0	0	10½	6
Hønefoss 2	4	2	1	1	8	5
Sjakkam. 2	3	1	1	1	7	3
Stjernen 4	3	1	0	2	5	2
Remis 2	3	0	0	3	1½	0

4. DIVISJON AVDELING D

Akademisk 3	4	3	1	0	13	7
Fredrikstad 3	4	3	0	1	12	6
Stjernen 5	4	2	1	1	8½	5
OSS 6	4	1	1	2	6½	3
Indre Østf.	4	1	0	3	5	2
Moss 3	4	0	1	3	3	1

VESTLANDSSERIEN

2. DIVISJON AVDELING A

Sevlund	5	3	2	0	18	8
Ganddal	5	4	0	1	16½	8
Hauge	5	3	1	1	17	7
Stavanger 2	5	2	1	2	14½	5
Stavanger 3	5	2	1	2	12	5
Haugesund	5	1	2	2	11	4
Stavanger 4	5	1	0	4	7½	2
Egersund	5	0	1	4	3½	1

2. DIVISJON AVDELING B

Fana	5	4	1	0	16	9
Nordnes	5	4	0	1	17	8
Masfjorden	5	3	1	1	15	7
Fyllingsdalen	5	3	0	2	14	6
Åsane	5	2	0	3	9½	4
Sotra	5	1	1	3	11½	3
Bergens 3	5	1	1	3	11	3
Voss	5	0	0	5	6	0

MIDTORGESERIEN

2. DIVISJON AVDELING A

Aure	4	4	0	0	14	8
Kr.sund 2	3	2	0	1	6½	4
Hadar	4	1	1	2	7½	3
Molde 2	4	0	2	2	4½	2
Volda	3	0	1	2	3½	1

2. DIVISJON AVDELING B

SLUTTABELL

Arb. 2	5	4	1	0	13	9
Steinkjer	5	2	3	0	12½	7
Namsos 1	5	2	2	1	11½	6
Arb. 3	5	2	2	1	11	6
Røros	5	1	0	4	7	2
Namsos 2	5	0	0	5	5	0

Resultater 5. runde

Arb. 3 - Namsos 2	2½-1½
Røros - Steinkjer	1 - 2½
Arb. 2 - Namsos 1	2½-1½

Kadett-Cup 1994

Leer-Salvesen lo sist

Av Hans Olav Lahlum

Inspirert av mangelen på turneringstilbud under OL besluttet NSFU i samarbeid med OSSU å arrangere en kadeturnering i Oslo 21.-24. februar. Som navnet avslører ble "Kadett-Cup 1994" avviklet som en utslagsturnering, hvor hver match ordinært besto av to ratede partier. Endte disse 1-1 krympet be-
enkningstiden via hurtigsjakk om nødvendig ned til fem, fire, tre og to minutter per spiller!

Turneringsformen er velkjent og populær fra nasjonale sammenhenger, men var til nasjonalt bruk modifisert med at de spillerne som ble "slått ut" senere møttes innbyrdes. Alle deltakerne var dermed garantert å få spille fire cupmatcher. Fra de beste i aldersgruppen var interessen for turneringen overraskende stor - de seks høyest rangerte stilte til start, og nesten alle deltakerne er inne på kadettoppen!

Åttendelsfinaler:

Nina Hagesæther - Erik Gulliksen	1½-½
Leif E Johannessen - Flemming Christenson	2-0
Svein H. Lian - Bjarte Leer-Salvesen	0-2
Else Selsås - Kenneth Gvein	0-2
Lars Løver Aksel Tømte	1½-½
Dagfinn Snarheim - Terje Johansen	3-5 (!)
Gunnar Einvik - Kolbjørn Brækkan	2-0
Stig Tjomsland - Torstein Bae	2-0

Fra start var spillerne seedet i to grupper, og det var ikke helt uventet at ingen fra den aveste ble med videre. Nærmest en cupatom)bombe var definitivt Haugesunds Daginn Snarheim. 14-åringen tok frekt ledelsen 1-0 mot kadettlandslagsgruppens Terje Johansen, og tapte ikke maratonmatchen før klaffen hans langt ut på kvelden falt i det andre fireminutterspartiet! Av favorittene imponerte ærlig Gvein og Leer-Salvesen.

Kvartfinaler:

Hagesæther - Gvein	1½-2½
Tjomsland - Johannessen	2-0
Johansen - Leer-Salvesen	½-1½
Løver - Einvik	2-4

Loddtrekningen var nå løs, hvilket medførte at tungvektene begynte å tørne sammen. Terrorbalansen mellom regjerende kadettorgesmester Kenneth Gvein og øverst rangerte Nina Hagesæther resulterte først i to dvaske remis, men med hvit i første hurtigsjakkparti ga Gvein ratingsfavoritten enveisbillett til trøsteturneringen.

Turneringens første (og største) overraskelse var at Stig Tjomsland sendte nest høyest rangerte Leif Erlend Johannessen på hodet ut i tauene. Med svart mot Johansen var dessuten tredjerangerte Bjarte Leer-Salvesen ute på en lang padletur. Sørlendingen ble tidlig både avmilitarisert og delvis hermetisert, men mens tilskuerne kremet brydd fossrodde han videre til remis og avansement.

Dramatikk ble det selvsagt også i den siste kvartfinalen, hvor Lars Løver med cirka 1½ sekund igjen på klokka (og matchstillingen 1-2!) satte patt i det andre hurtigsjakkpartiet. Begge spillerne hadde imidlertid for dårlig tid til å la seg affisere av slike bagateller - via en sjakkert rute flyktet Einviks konge inn i en trygg matt.

Semifinaler:

Leer-Salvesen - Gvein	4-2
Einvik - Tjomsland	½-1½

Mange regnet oppgjøret mellom 1900-mafiaens gjenlevende medlemmer som noe nær en moralsk finale, og de to nektet da også å la seg skille på sivilisert vis - begge hurtigsjakkpartiene endte i likhet med de ratede partiene uten avgjørelse. På tross av at Leer-Salvesen nok var nærmest til å vinne noen av

disse, trodde de fleste at hjemmefavorittens tid ble innvarslet av lynsjakken. Det motsatte viste seg imidlertid å være tilfelle - begge klaffene dirret nok, men det var Gveins som falt først i begge partiene.

I den grad man kan snakke om flaks i sjakk, var Tjomsland utvilsomt semifinalens heldigste spiller. Først lyktes han vriste halvpoenget fra Einvik med bonde under i sluttspill, og så løp romerikingen i en ellers overlegen stilling rett på en taktisk kilevink.

Finale:

Tjomsland - Leer-Salvesen	½-1½
---------------------------	------

Finalens første parti ble et gedigent antiklimaks, idet Tjomsland i stor fart frontkolliderte med en puddingklassisk åpningsfelle. Dermed virket løpet å være kjørt, men en spiller fra Nordstrand gir seg ikke så lett! Med svart spilte det aktuelle eksempelet opp en overlegen stilling, men i det kritiske øyeblikket sviktet nervene ham. Da Leer-Salvesen for x'te gang antydte muligheten for poengdeling var det ikke stort mer enn en dronning igjen på hver side, og dessuten nærmest det seg avgangstid for flyet som skulle bringe de to til Nordisk Mesterskapet i Finland...

Trøsteturneringen bød også på mye god sjakk og stor dramatikk. Entusiasmen hos deltakerne

var upåklagelig, selv om de ikke lenger kjempet om de øverste plassene, og flere matcher måtte over på lynsjakkavslutning før en vinner var kåret. Underholdningsverdien ble bl. a. økt av at en anonym Fredrikstad-spiller kom i skade for å stille opp brikkene feil til et hurtigsjakkparti. Det er svært sjelden man får se et parti spilt med tre hvitfeltsløpere!

Resultatliste:

1. Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand
2. Stig Tjomsland, Nordstrand
3. Kenneth Gvein, OSS
4. Gunnar Einvik, 5. LE Johannessen, 6. N. Hagesæther, 7. T Johansen, 8. L. Løver, 9. F. Christenson, 10. E. Selsås, 11. D. Snarheim, 12. T Bae, 13. A. Tømte, 14. E. Gulliksen, 15. SH Lien, 16. K Brækkan.

Partikommentarer: Jonathan Tisdall

Selv om jeg selvfølgelig må innrømme å være litt Nordstrand-patriotisk i tankegangen, ble jeg imponert over Tjomslands overraskende prestasjon i Kadett-cupen. Ingen av matchene hans gikk på overtid, og han frembrakte en rekke fine kombinasjoner - selv den såkalte 'heldige kilevinken' synes jeg var et tilforlåtelig eksempel på hvordan man straffer litt overdreven grådighet med et angrep.

Det siste partiet i turneringen bød på stor dramatikk...

Fra finalen mellom Stig Tjomsland (til venstre) og Bjarte Leer-Salvesen

B. Leer-Salvesen - S. Tjomsland

Engelsk

1.c4 g6 2.g3 Lg7 3.Lg2 Sf6 4.Sf3 0-0 5.0-0 d6 6.Sc3 Sc6 7.Tb1 e5 8.d3 h6 9.b4

Alderen tatt i betraktning, har Leer-Salvesen et overraskende rolig repertoar. Han har ofte stor fordel av sine kunnskaper om posisjonelle systemer som andre ungdommer har en tendens til å ignorere.

9...Se8

Det er vanligere å forberede ...f5 med ...Sh5, men sort har planer om å spille stillingen som en slags kongeinder, og bruker denne springeren til å forsvare c7 og d6.

10.b5 Se7 11.Sd2 f5 12.Db3 Kh8 13.a4 g5 14.La3 Tb8 15.c5!

Før sort kan spille ...b6, som sinker hvits spill.

15...Tf6 16.cxd6 cxd6 17.Tbc1! h5!?

Sort må fortsette å søke lykken på kongefløen, siden hvit som følge av sitt logiske spill står best på resten av brettet.

18.Sc4

Tårndobling i c-linjen er en enkel plan hvit også kunne vurdert.

18...Th6 19.b6?!

Dette gir sort feltet c6, og hvit mister noe av grepet på dronningfløyen. Hvit kunne spille 19.Db4 og 20.Sd5 for å skape mer press.

19...a6 20.Sd5 Sc6! 21.Sc7!?

Poenget bak b6-idéen.

21...Sd4!

Sort lar seg ikke friste av 21...Sxc7. Det er muligens spillbart, men gir sort kjempetrykk i b- og c-linjene.

22.Dd1 Ld7 23.e3 Sc6 24.Sxe8 Lxe8 25.Dd2

25.Tb1 ville redde b-bonden, men er for passivt.

25...d5 26.Sa5 Dxb6 27.Sxc6 Lxc6 28.a5 Dd8 29.f4

En fornuftig idé - selv om han har tapt en bonde, kan han oppnå kompensasjon ved å få kontrollen over de sorte feltene.

29...gxf4 30.exf4 e4 31.dxe4 fxe4 32.Tfe1 Dd7 33.Lc5 Te8 34.Tcd1 Spiller for Lxe4.

34...Df7 35.Ld4 Kh7 36.Lxg7 Dxg7 37.Dd4 Dg4 38.Te3 h4

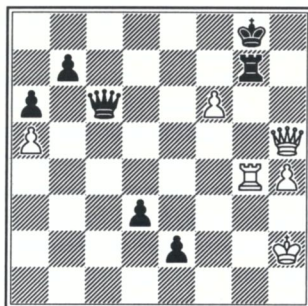
Etter en vinglete åpning, har sort spilt godt og ristet av seg presset. Hvit har nøytralisert

sorts merbonde, så sort går over til å angripe. 39.h3 Df5 40.Tf1 hxg3 41.Txg3 Df6 42.Dd1 e3 43.Dd3+ Tg6 44.Txg6 44.Txe3 Txe3 45.Dxe3 d4 og g2 faller. 44...Dxg6 45.f5 Df6 46.De2 Tg8 47.Tf4 Tg5!?

Sort frigjør fornuftig nok g8 for kongen. 47...d4 48.Dh5+ Kg7 var også mulig. (48...Dh6 49.Dxh6+ Kxh6 50.Th4+ Kg7 51.Lxc6 bxc6 52.Txd4 er ikke like klart.).

48.h4 Tg7 49.Kh1 d4 50.Lxc6 Dxc6+ 51.Kh2 d3! 52.Dh5+ Kg8 53.Tg4 e2 54.f6!

Hvit forsvarer seg så godt han kan, men trenger fortsatt litt hjelp...

54...Txg4?!

Lahlum kan fortelle at "bakpillerne" foreslo det attraktive og ikke like selvløysende trekket 54...Dh1+! som virker avgjørende, f. eks. 55.Kxh1 e1D+ 56.Kh2 De2+ 57.Kh1 (57.Kh3 Dxg4+ 58.Dxg4 Txg4 59.Kxg4 d2) Txg4 (57...Dxg4 58.De8+ Kh7 59.fxg7) 58.f7+ Kg7 59.f8D+ Kxf8 60.Df5+ og sort kan unnslipe sjakkene, selv om han må være på vakt for patt dersom han prøver å rømme via h5.

55.Dxg4+ Kf7 56. Dg7+ Ke6 57.De7+ Kd5 58.f7 Dh6 59.Dxb7+ Kd4

59...Kc4 er bedre.

60.Db4+ Ke3 61.Dc5+ Kd2 62.Db4+ Kd1 63.Db1+ Kd2 64.Db4+ Ke3 65. Dc5+ Ke4 66.Dc4+ Ke5 67.Dc5+ Ke6 68.Dc6+ Kxf7 69.Dxh6 e1D 70.Dh7+ 1/2-1/2

D-bonden faller og med den alt håp om sort seier.

JT

Bragdpremiene 1993 til Jonathan Tisdall og Ingrid Dahl

Med pinlig liten deltagelse fra de stemmeberettigede sjakkjournalistene (litt over 10 %), er de beste sjakkbragdene i 1993 kåret. Vinneren på herresiden var IM Jonathan Tisdall for hans GM-napp i Skei Masters i mai. Han ble tildelt 12 poeng i avstemningen. På neste plass kom IM Leif Øgaards NM-tittel (5 p.) og Roy Fyllingens nordiske mesterskap (4 p.). Bragdpremiene er kr. 1.000 + trofe og finansieres av Knut Monssens Minnefond.

Anna Elisabeth Westerlunds bragdpremie ble klart vunnet av Ingrid Dahl (for 5. gang!) med 10 poeng for sin delte 1. plass i soneturneringen for kvinner på Gausdal i januar. På andre plass kom Sheila Berntsen med 7 poeng for 100% score (3 av 3) i 4-landskampen for jenter. Sylvia Johnsen fikk 5 poeng for å ha kommet over 2000 i rating, mens Nina Hagesæther samlet totalt 8 poeng. Disse var imidlertid fordelt på innsatsen i junior-VM, 2. plassen i NM (Lands-turnering) og på hun vel er den første jente som toppet en norsk ratingliste (for tiden Norges høyest ratede kadett). Også den kvinnelige bragdpremie er på kr. 1.000 + trofe og finansieres fra Anna Elisabeth Westerlunds fond til kvinnesjakkens fremme.

Oslo Schakselskap 110 år

4. februar kunne landets største og nest eldste schakselskap feire et i den store sammenhengene lite mellomjubileum. I egne lokaler på

Majorstua ble klubbens 110-års-jubileum avholdt, med koldtbord og taler - det hele belevet ledet av formann Knut Bøckman, som med innspill fra andre prominente OSS-personligheter underholdt de tilbordskomne gjestene med anekdoter fra klubbens historie. Formann i Oslo og Omegn Sjakkrets, Kristian Kristiansen, overrakte blomster, mens NSF's president Morten Sand på vegne av forbundet kunne overlevere en artig gave til jubelanten. I arkivene hadde man funnet dokumenter som i høyeste grad avslørte at det ikke alltid gikk like gemyttlig for seg i "herreklubben".

Tidligere formann i OSS Gerrit Elmenhorst var til stede, og ble i likhet med Arne Krogstad beåret med livsvarig medlemskap.

Lille Øksfjord gleder seg til å bli sjakkinvadert

Årets åpne NM i hurtigsjakk (31/4 - 1/5) tegner til å bli noe helt spesielt. For en bygd med 800 innbyggere går ikke et arrangement som dette upåaktet hen. Foruten en premiepott på 60 000 kroner, byr Øksfjordværingene på Sjakkshow med bankett, gratis selvfølgelig (!), fri skyss til og fra Alta flyplass (12 mil unna) og hyperbillig privat overnatting hos folk som gleder seg til å få en sjakkspiller eller to i huset. Prominent deltagelse ved stormester Simen Agdestein blir det også, kan NM-koordinatoren ved NM-kontoret, Roger Finjord, fortelle.

NM for jenter

Torvastad 4.-6. februar

Kl. junior: 1. Gro Ferkingstad 5½/7 2. Linn Hagesæther 3 3. Ida Lahlum 2½ 4. Lene Johnsen 1½.

Kl. kadett: 1. Nina Hagesæther 5½ 2. Else Selsås 4,0 3. Ingerid Nordhaug 3½ 4. Ellen Hagesæther 2½. Disse gr. spilte sammen.

Lilleputt: 1. Åshild Nordhaug 6½/7 2. Mari Merete Netland 6, 3. Marte G. Iversen 5, ... 12 deltagere.

Miniputt: 1. Laila Viestad 6/7 2. Reidun Bakervik 5½st 3.-4. Ingeborg D. Bie, Siri Fagerbekk 5, ... 20 deltagere.

Linares

Karpovs beste noensinne

Av Jonathan Tisdall

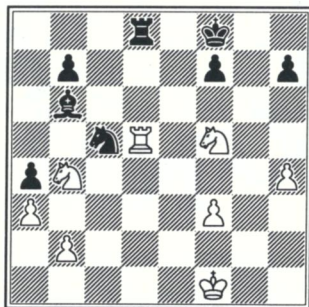
Den tradisjonelle superturneringen i Spania var som sedvanlig sjakkårets høydepunkt - årets utgave var igjen en rekordsterk affære. Av verdenstoppen var det bare Nigel Short som man-let, og det på grunn av hans personlige konflikt med sjakkorganisasjonen og sponsoren Luis Rentero. Spenningsnivået hevet seg dessuten betraktelig ved at begge de to som regner seg som verdensmestere, PCA-mester Garry Kasparov og hans FIDE-rival Anatolij Karpov, konkurrerte mot hverandre for første gang siden PCA rev seg løs fra FIDE. Da FIDE har valgt å stryke Kasparov og Short fra Elo-listen, vil ikke Kasparovs partier regnes med i FIDE-sammenheng, men det ble bare en liten bagatell i en så prestisjefylt turnering.

Kasparovs uttalelse før turneringen om at vinneren av årets Linares-turneringen kunne anses som "turneringsverdensmester" skjerpet den allerede fortettede stemningen ytterligere. Det er liten tvil om hvem han hadde i tankene da han kom med denne erklæringen, men den skulle komme til å bli skjebnesvanger...

Og en prestisjefylt duell mellom de to ble det til gangs. Etter at han beseiret Evgenij Barejev fra en tvilsom stilling i første runde, fant Kasparov raskt tilbake til sin vanlige, skrekkinngytende form, og slo Illescas og Ivantsjuk. Partiet mot sistnevnte var rett og slett fantastisk og har stoff i seg til å bli en ekte klassiker. Før femte runde hadde Kasparov 3½/4, bare en remis mot Bulgarias stjernespiller Veselin Topalov i tredje runde fra full score.

I likhet med Kasparov, hadde også Karpov litt flaks. Hans største fordel var at han i de fleste rundene "arvet" Kasparovs, ofte ganske mørkbankede, motstander fra dagen før. Karpov innledet med en seier over Lautier som kom etter tålmodig forsvarsspill, for så å bli vitne til at hans lille fordel mot Barejev plutselig ble

rikelig belønnet:

A. Karpov - E. Barejev, Linares 1994
35...La7??

Sort må ha ventet seg 35.Sxd5, eller han glemte å spille 35...Txd5 først.

36.Txd8 matt.

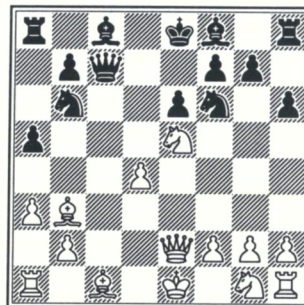
Utrolig.

Deretter var det Illescas tur til å bli senket og i fjerde runde holdt Karpov sin egen lille fyrverkeriopvisning mot Topalov. Den "gamle" mesteren hadde perfekt score etter fire runder.

Kasparov fortsatte med en pen seier over Judit Polgar, men måtte kravle seg frem til remis etter at han hadde tapt to bønder mot Gelfand i sjette runde. Karpovs grep om tryllestaven var like sikkert som før, da Ivantsjuk overså en ganske opplagt felle, tapte bonde og ble så desillusjonert at han umiddelbart ga opp. Dagen før den store kampen mellom de to K'ene, knuste Karpov Polgar og tok ledelsen med et helt poeng - og 6/6!

Selv med de hvite brikkene greide ikke Kasparov å få til noe mot Karpov og måtte til og med remisere med bonde under (riktignok en uskyldig bonde).

Svært interessant var en kommentar fra London Times av stormester Raymond Keene. Han fant et fengslende trekk i åpningsfasen av Kasparov-Karpov-partiet.

Her spilte Karpov det fornuftige 13...a4. Det fantastiske trekket 13...Lxa3!! ser ut til å vinne bonde gratis!

Karpov forstørret ledelsen i neste runde ved å slå Gelfand i en spennende duell der hviterusseren spilte for hardt på vinst. I mellomtiden hadde Kasparov måttet ty til trekkjentagelse mot Sjirov. Med bare fem runder igjen, var det vanskelig å se hvordan Kasparov skulle kunne ta igjen 1½ poeng og snappe "turneringsverdensmestertittelen" fra sin gamle rival.

Kasparov begynte å fylle igjen hullet i niende runde med seier over Kamskij, mens Sjirov bare såvidt klarte å slippe unna en partilang tortur med remis mot Karpov. Men alle drømmer han eventuelt måtte ha hatt, forsvant for godt i tiende runde. Karpov spilte hardt på vinst før Kamskij til slutt greide remis, mens Kramnik demonterte PCA-mesterens optimistiske behandling av en kongeinder og vant.

Da Kramnik tapte på tid mot Karpov (i en meget dårlig stilling) i runde 11, var racet i realitet over, til tross for Kasparovs seier over Anand. Da bunnkjemperen Beljavskij holdt remis mot Kasparov dagen etter, kunne Karpov sikre førsteplassen ved å trykke Anands hånd.

Siste runde fortsatte i samme stil. Kasparov lot Lautier ofre offiser for angrep og gikk i bakken så det sang, mens Karpov regelrett knuste turneringens prugelknabe, Beljavskij.

42-år gamle Anatolij Karpovs prestasjon er intet mindre enn fantastisk og minner sterkt om hans rasende turneringsresultater midt på 70-tallet. Også da ble Karpov regnet som verdensmester "kun på papiret", men en utrolig rekke turneringsseiere overbeviste alle om at han ikke

bare var en verdig mester, men en av de beste noensinne. Resultatet i Linares er ikke bare hans beste noensinne, men meget mulig også tidens sterkeste turneringsprestasjon. Når man tar i betraktning Linaresturneringens udisutable styrke og at Karpovs beste år må (?) være forbi, kan man bare gi seg over i beundring for hans talent og viljestyrke.

Av de andre, mer dødelige kombattantene, imponerte Aleksej Sjirov og Gata Kamsky. Nygifte Sjirov leverte nest beste vinstrekke i turneringen, med fire strake i rundene 4-7, og avanserte dermed fra siste til tredje plass. To remiser mot Kasparov og Karpov fulgte, og deretter spratt han oppover på listen igjen med seiere over Kamskij og Kramnik. Først forvirret han dem med merkelige manøvreringer før han lamslo dem med taktisk oppfinnsomhet.

Kamsky har alltid hatt en røff spillestil og kompensert for dette med trassig forsvarsspill og beinhard kampånd. Her viste han at han har forbedret seg kraftig og spilte mange flotte partier, selv om han etterhvert bleknet mot de beste. Nå som han har begynt å legge sin kontroversielle syting og klaging bak seg, kan man begynne å se konturene av en voksen tittelkandidat - som stadig er med i begge VM-syklusene.

Bulgarske Veselin Topalov er intet kjent navn for de fleste, og etter hans skuffende resultat i intersoneturneringen i fjor sommer, ble han av mange regnet som en av verdens mest overratede (2670). I Linares åpnet han labert, men fikk etterhvert vist hvorfor han er kommet så langt så raskt, med tre seiere som perler på en snor over Kramnik, Anand og Beljavskij!

Mot slutten kom også Joel Lautier (20) for fullt, og hans slutt plassering er imponerende. Han spilte meget ambisiøst gjennom hele turneringen og knuste Kasparov med sort i siste runde. Dette var meget løfterikt for Lautier, som har liten erfaring fra slike superturneringer

Resultater: 1. A. Karpov 11/13 (!), 2.-3. Kasparov, Sjirov 8½ 4. Barejev 7½ 5.-6. Kramnik, Lautier 7, 7.-9. Anand, Kamskij, Topalov 6½ 10. Ivantsjuk 6, 11. Gelfand 5½ 12. Illescas 4½ 13. J. Polgar, 4, 14. Beljavskij 2 (!).

A. Karpov, - V. Topalov

Linares 1994, Engelsk

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.Sf3

Siden Karpov begynte sjakklivet som en svoren 1.e4-spiller, liker han fortsatt å unngå skarpe åpninger som Benkö-gambit og Benoni 3...cxd4 4.Sxd4 e6 5.g3 Sc6 6.Lg2 Lc5 7.Sb3 Le7 8.Sc3 0-0 9.0-0 d6 10.Lf4 Sh5 11.e3!?

En meget interessant plan. Karpov gir trolig avkall på løperparet for å få kontrollen i sentrum.

11...Sxf4 12.exf4 Ld7 13.Dd2 Db8 14.Tfe1!

Truer f4-f5, som skaper bondesvekkelser hos sort.

14...g6

En naturlig respons, men nå får Karpov noe å spille mot på kongefløyen.

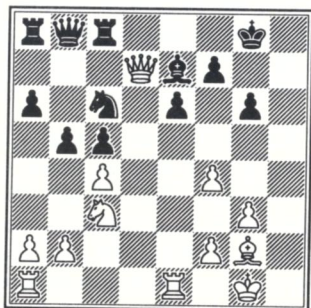
15.h4! a6 16.h5 b5?

16...Td8 virker som et naturlig og sterkere trekk, med planen ...Lf8 og senere ...b5.

17.hxg6

Akkurat hvor viktig denne lille svekkelsen av sorts kongefløybønder er, skal vi snart få se.

17...hxg6 18.Sc5! dxc5 19.Dxd7 Tc8

20.Txe6!!

20.Lxc6 Ta7 gir ikke hvit noe, og sort har nok oversett dette trekket.

20...Ta7

20...fxe6 21.Dxe6+ Kg7 22.Lxc6 går over i partifortsettelsen.

21.Txg6+!

Med denne finessen fremtvinger hvit den stillingen han ønsker seg.

21...fxg6

21...Kh7 22.Dh3+ Kxg6 23.Le4+ f5 (23...Kg7 24.Dh7+ og matt i neste.)

24.Dxf5+ Kg7 25.Dg6+ Kf8 26.Ld5 Ld6 27.Te1! gir hvit et vinstantgrep, og 21...Kf8

22.Dh3 fxg6 23.Dh8+ Kf7 24.Ld5+ blir

matt.

22.De6+ Kg7 23.Lxc6

To bønder og et sterkt angrep er mer enn nok for kvaliteten.

23...Td8 24.cxb5 Lf6 25.Se4 Ld4

Etter 25...Lxb2 26.Tb1 blir hvits b-bonde for kraftfull.

26.bxa6!

Karpov skaffer seg materiell fordel før han gyver på med det avgjørende angrepet, typisk for hans fornuftige filosofi.

26...Db6 27.Td1! Dxa6

27...Tc7 er ikke så forskjellig fra partiet etter 28.Txd4!! Txd4 29.De5+ Kh6 (eller 29...Kg8 30.Ld5+.) 30.Dh8+ Th7 31.Df8+ Tg7 32.Sg5! og hvit vinner, f. eks., 32...Td8 33.Sf7+.

28.Txd4!! Txd4 29.Df6+ Kg8 30.Dxg6+ Kf8

30...Kh8 31.Sf6 matten.

31.De8+ Kg7 32.De5+ Kg8 33.Sf6+ Kf7

34.Le8+ Kf8

34...Kg7 35.Dg5+ tvinger også kongen til f8.

35.Dxc5+ Dd6

35...Td6 36.Se4 er også håpløst.

36.Dxa7 Dxf6 37.Lh5 Td2 38.b3 Tb2

39.Kg2 1-0

Et nydelig parti, men overraskende nok ikke engang rundens beste!

G. Kasparov - V. Ivantsjuk

Linares 1994, Semislavisk

Mens Karpov spilte en fint angrepsparti mot Topalov, skapte Kasparov denne perlen. Her finner vi både dyp posisjonsforståelse og kreative angrepsidéer.

1.d4 Sf6 2.c4 c6 3.Sc3 d5 4.Sf3 e6 5.Lg5

Kasparov inviterer til Botvinnik-varianten, noe av det skarpeste som finnes. Det er ca. ti år siden han var ekspert på dette ville systemet.

5...dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.exf6 Lb7 12.g3 c5

13.d5 Sxf6

Ivantsjuk velger en bivariant. Mest "in" er 13...Lh6!?

14.Lg2 Lh6!?

Et nytt trekk. 14...Le7 ble flere ganger utprøvd i intersoneturneringen i Biel, med skuffende resultater for sort.

15.Lxf6 Dxf6 16.0-0 0-0

Nå blir partiet et race om hvem som kommer

først til matten. Sorts brikker står relativt fordelaktig plassert, men kongen hans er betydelig mer utsatt.

17.Sxb5

Hvit gir fullstendig avkall på sentrum, men støper et fundament for kongeangrep.

17...exd5 18.Sxa7+ Kb8 19.Sb5 Lg7

Det er lett å forstå at Ivantsjuk ville teste denne stillingen. Han har to sterke løpere, h-linjen og et mektig bondesentrum. Hvor farlig kan egentlig hvits Sb5 og dronning være?

20.a4!

Tilsynelatende opptar dette et av dronningens angrepfelt, men det er avgjørende at a-bonden kommer med i angrepet og beskytter Sb5.

20...Dh6 21.h4 Lf6

Et kritisk øyeblikk. Alternativene var 21...The8!? eller 21...Tdg8!? som rigger opp fellen 22.Lxd5? Dxh4!! 23.gxh4 (23.Te1 Dh1+! 24.Lxh1 Txh1+ matt.) Le5+ matten, men om sort ved mer forsiktig spill kan bryte gjennom er et annet spørsmål.

22.De1!!

Et fabelaktig trekk - nå begynner et utrolig effektivt angrep. Fra denne ydmyke posten bykser dronningen inn i kampen.

22...Lxh4!? 23.Da5!

Unødvendig risikabelt er 23.gxh4?! Dxh4 24.De5+ Ka8 hvorpå sorts angrep blir farlig, f. eks. 25.Dg3 (25.Sc7+ Ka7 26.Sxd5?? Txd5! 27.Lxd5 Dh1+!! 28.Lxh1 Txh1+ matt.) 25...Dh6 truer ...Tdg8 fulgt av Dh1 matt, dersom hvits dronning forlater g-linjen.

23...Le7

Truer ...Dh2 matt.

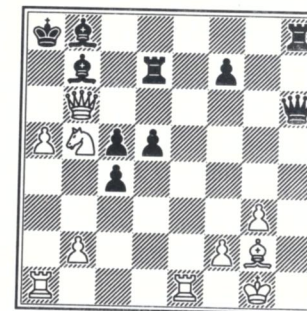
24.Dc7+ Ka8 25.Da5+ Kb8 26.Dc7+ Ka8

27.Tfe1 Ld6 28.Db6 Lb8 29.a5! Td7

Judit Polgar slo ikke til i sin debut på superstormesternivå.

Ivantsjuk vil hindre 30.Te7, men teksttrekket strander på en elegant gjendrivelse.

30.Te8!! Dh2+

Selvfølgelig ikke 30...Txe8?? 31.Dxh6.

31.Kf1 Dxg2+

Siden 31...Txe8 32.a6 Lc8 33.Dc6+ matten.

32.Kxg2 d4+ 33.Dxb7+!

Det grådige 33.Kf1? Txe8 34.a6 Lf3 gir sort motspill.

33...Txb7 34.Txh8 Txb5 35.a6 Ka7 36.Tf8!

Txb2 37.Txf7+ Ka8 38.a7 c3 39.Tf8!

Endelig blir det matt. 1-0

Verden rundt

Tallinn

Pål Røyset representerte Norge i Paul Keres minneturnering i tiden 16-26. februar; en junior-turnering som samlet 12 deltagere fra syv land.

"Reisen følte langtekkelig, noe som i høyeste grad kan tilskrives flysetets berømte ubekvemmelighet. Ellers forløp tilkomsten relativt knirkefritt. Jeg ble møtt på flyplassen og der nest vist rundt i "House of Pain" - leiligheten som de nordiske representantene skulle bebo. Standarden var mildt sagt urovekkende dårlig, et hittil ukjent lavmål ble konstatert. Blant annet manglet ovnene temperaturregulator og enkelte ganger var det umulig å oppdrive varmt vann. Til tross for at jeg var i det tolerante og tilpassningsdyktige hjørne var forholdene uenkelig lite gunstige i relasjon til turneringa.

Starten på turneringa ble ikke særskilt god for mitt vedkommende. Tidsnødsdramatikk i de første rundene resulterte i to ergerlige "smultninger" i protokollen, samt en uunngåelig senkning av ambisjonsnivået. Jeg bestemte meg for å unngå tidsnød og spille solid sjakk. Det ga seg utslag i tre smakfulle vinster. I 6. runde var jeg snublende nær seier mot Roman Sergejev (den antatt vasseste av de lokale heltene), men trådte feil i sluttspillet og remis var et faktum. Deretter gikk det både opp og ned slik at jeg havnet på 6. plass med 6/11. Sett under ett er jeg rimelig fornøyd med det.

Turneringen var svært jevn, der ingenting var avgjort før premieutdelinga fant sted. Kampmoralen var utvilsomt god; det ble spilt mange interessante partier. Rammen rundt arrangementet var seriøs og gjennomtenkt. Det turneringstekniske fungerte prikkfritt. Spillelokalet var lyst og trivelig og samlet mysende tilskuere som innga en positiv innstilling til turneringa."

Av Pål Røyset
(fra Presseservice)

Resultater: 1.-3. P. Leito, V. Zhavoronkov (begge EST), M. Swol (POL) 7½/11, ... 6. P. Røyset (NOR) 6 ... 12 delt.

Espoo

Det nordiske mesterskapet for ungdom fant sted i dette finske feriestedet fra 25. - 27. februar. Norges beste resultat var en fin bronse til Lars Grotmol i yngste klasse, mens "Presseservice" vurderte resten av den norske innsatsen som "forøvrig middelmådig." Grotmol var også eneste spiller som ikke tapte for den overbevisende islandske vinneren av gruppe E.

Finsk barne- og ungdomssjakk har opplevd et merkbart oppsving i det siste, og mest bemerkelsesverdig i dette mesterskapet var deres seier i gruppe B ved Janne Mertanen - sølvmedaljevinner Gretarsson var turneringens høyest ratede spiller (2415), og hvor sterk han er kan du lese mer i rapporten om Reykjavikturneringen.. (Gretarsson beseiret imidlertid Mertanen i innbyrdes oppgjør.)

Gruppe A (alder: 17-20): 1. Lars Borbjerggaard (DAN) 4½/6, 2. Daniel Pedersen (DAN) 4, 3. Erkki Lassila (FIN) 4 ... 10. Eirik Sandal, 11. Björn Byklum (NOR) 2½, 12 deltagere.

Gruppe B (15-16): 1. Janne Mertanen (FIN) 4½, 2. Helgi Gretarsson (ISD) 4½, 3. Johan Uppmark (SVE) 4 ... 6. Pål Hagesæther (NOR) 3, 9. Bjarte Leer-Salvesen 3. 12 deltagere.

Gruppe C (13-14): 1. Thorbjörn Bromann DAN 6(!), 2. Jon Gunnarsson (ISD) 3½, 3. H. Lehtinen (FIN) 3½ ... 6. Stig Tjomsland (NOR) 3, 11. Sjur Ferkingstad (NOR) 2. 12 delt.

Gruppe D (11-12): 1. Bragi Thorfinnsson (ISD) 4½, 2. Anders Olsson (SVE) 4, 3. A S Hagen (DAN) 4, ... 7. Nicolay Landfeldt (NOR) 2½, 10. Daniel Hersvik (NOR) 1. 10 deltagere.

Gruppe E (10 og yngre): 1. Sigurdur Pall Steindorsson (ISD) 5½ 2. Patrik Siegbahn (SVE) 4, 3. Lars Grotmol (NOR) 3½, ...6. Martin Østtveit (NOR) 2½. 10 deltagere.

Wijk an Zee

FIDEs kandidatmatcher

Ved avslutningsseremonien av den 56. Hoogovens-turneringen i Wijk an Zee ble loddtrekningen for neste stadium av FIDEs kandidatmatcher avholdt. Slik ble de meget interessante resultatene: Vladimir Kramnik (RUS) - Boris Gelfand (BLA), Vishwanathan Anand (IND) - Gata Kamskij (USA), Valerij Salov (RUS) - Jan Timman (NLD). Det innebærer at i hvertfall en "samlings"-kandidat overlever - Anand, Kramnik og Kamskij er også kandidater hos PCA.

Vinnerne av disse tre matchene går sammen med verdensmester Karpov til semi-finalene, så det som i alle år har gått under navnet kandidatfinale, er nå kampen om VM-tittelen. Det er fortsatt ukjent om denne ordningen, der den regjerende verdensmesteren må spille seg til VM-match, er en permanent forandring, eller den bare vil gjelde under denne syklusen, som jo ble sterkt svekket ved Kasparov og Shorts avhopping.

Wijk an Zee-festivalen inneholdt to stormesterturneringer (Berger). Det mest nyhetsverdige resultatet var det bronsevinneren i gruppe A, Peter Leko, som sto for. Med 5 poeng av 9 i en kategori-14-turnering oppnådde 14-åringen å bli historiens yngste stormester - landsmann Judit Polgars "rekord" ble slått med hele 1 år og 3 måneder.

Resultater: 1. P. Nikolic (BOS) 7/9, 2. S. Tiviakov (RUS) 5½, 3 = P. Leko, J. Piket (NLD), C. Hansen (DAN) 5, ...10 delt.

B-turneringen (kat. 9) ble vunnet av den danske GM Lars Bo Hansen og hans nederlandske kollega Friso Nijboer med 6/9.

PCAs kvartfinaler

PCAs kvartfinaler skal spilles i New York i juni, og slik ser matchoppsettet ut: Nigel Short (ENG) - Boris Gulko (USA), Vladimir Kramnik (RUS) - Gata Kamskij (USA), Vishwanathan Anand (IND) - Oleg Romanisjin (UKR) og Michael Adams (ENG) - Sergej Tivijakov (RUS)

Bern

Turneringsfavoritten Boris Gulko dominerte den årlige Swiss Volksbank-Open i den sveitsiske hovedstaden. Den amerikanske eksilrusseren scoret 7½/9 og tok hjem over 35 000 kr. for ni dagers arbeid. I toppen var turneringen så sterk som den pleier å være, med 19 GM'er og 28 IM'er, men som en følge de nye FIDE-reglene (som nå regner internasjonal Elo fra 2000 og opp, og ikke 2200) var det svært mange lavt ratede deltagere, og dermed vanskelig for tittelaspiranter å få sterk nok motstand. Denne utilsiktete effekten gjorde oppgaven til de norske utsendingene Einar Gausel og Jonathan Tisdall vanskeligere - jakten på sterk motstand begynte med et deprimerende antall lite inspirerende spillere. Einar frisknet til etter en treg start og endte opp på premieplass, delt 11. plass med 6½/9. Jeg gikk den andre veien, begynte sterkt, men sloknet etter et bittert tap for andreedede Sergej Dolmatov i syvende runde og fikk 5½.

Resultater: 1. B. Gulko 7½, 2-10 M. Wahls, I. Novikov, A. Sokolov, L. Milov, V. Eingorn, K. Lerner, O. Cvitan, J. Hodgson, S. Dolmatov, 7. .... 268 deltagere

Reykjavik

Reykjavik Open var både mindre og sterkere enn vanlig, med hele 26 stormestere blant de 62 deltagerene, og ble nok et eksempel på at ungdommen stormer framover. Vinner, på kvalitet, ble Vadim Zvjagintsev (17), tidligere kadettverdensmester (som glimtet til da han slo S. Agdestein i Frankrike i fjor). Stortalentet fra Russland innfridde med denne seieren GM-kravet. Hjemmepublikummet fikk også grunn til å juble. Hannes Stefansson (21) ligner stadig mer på sine erfarne og suksessrike landsmenn, og 17-årige Helgi Gretarsson bekrefte mistanken om at han er en sterk kandidat til Islands stormesterlag da han beseiret 3 GM'er og overskred IM-kravet med et helt poeng. Tredjemann på delt første var den erfarne Evgenij Pigusov.

Resultater: 1 = V. Zvjagintsev (RUS), H. Stefansson (ISD), E. Pigusov (RUS) 7/9, 4 = N. de Firmian (USA), H. Gretarsson 6½ .. 62 delt.

En bukett vakre partier

Stormester Ian Rogers, Australia, kommenterer dette partiet fra FIDEs kandidatmatcher. Van der Sterren kunne lett ha tatt ledelsen tidlig i matchen mot Kamskij, men rotet seg stadig bort.

P. van der Sterren - G. Kamskij
Wijk an Zee, 1994, Kongeindisk

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.Sf3 0-0 6.Le2 e5 7.Le3 Sg4 8.Lg5 f6 9.Lc1 Sc6 10.0-0 f5 11.Lg5 Lf6

Kasparovs valg i denne stillingen, selv om 11...De8!? 12.d5 Sd4!? 13.Sxd4 exd4 14.Sb5 Sxh2!? 15.Kxh2 fxe4, Van der Sterren-Rogers, Dutch Interclub 1992, er et interessant alternativ.

12.Lxf6 Sxf6 13.exf5 Lxf5

Dette trekket ble gitt en "?!" by DeBoer (som var van der Sterrens sekundant i Wijk an Zee) i hans gjennomgang av denne varianten i New in Chess Yearbook 18, men dette er kanskje ikke korrekt når man ser på Kamskij's forbedring i det 17. trekket.

14.d5 Se7 15.Sg5 h6 16.Se6 Lxe6 17.dxe6 Sf5! DeBoer angir bare 17...c6 18.Dd3 (18.Db3!? kan også være spillbart, med idéen 18...Dc8 19.Tad1 Dxe6? 20.Txd6!) Kg7 19.f4 med en diger fordel, men Kamskij skjønner at det er helt nødvendig for sort å svekke

bondestillingen.
18.Ld3 Sd4 19.f4! Etter 19.Lxg6?! Sxe6 gir sorts kontroll over f4 ham en utmerket stilling.
19...Kg7?!

Kamskij blir litt for grådig og håper å vinne e-bonden uten å gi g-bonden. Men van der Sterren har

en fiks ferdig angrepsplan. **19...Sxe6 20.fxe5 dxe5 21.Lxg6 Dd4+** ser ut til å gi likt spill.

20.De1! Sxe6! 21.Dg3!

Hvit unngår fellen **21.fxe5 Sg4!** hvorpå sort overtar initiativet.

21...g5

Praktisk talt forsert, da **21...Sxf4** åpner for **22.Txf4 exf4 23.Dxg6+ Kh8 24.Dxh6+ Kg8 25.Dg6+ Kh8 26.Sd5** med avgjørende angrep, mens **21...De8 22.fxe5 dxe5 23.Dxe5** ser ut til å gi sort en vanskelig stilling.

22.fxe5??

Van der Sterren tenkte lenge før dette trekket og forkastet **22.fxg5!** hvg5 **23.Tf5!** Sh5 som ikke tilstrekkelig klart. Etter **24.Dg4 Shf4 25.Txf8 Dxf8 26.Le4** får hvit faktisk fantastisk kompensasjon for bonden. **23...Sh7** er en mulig forbedring, men er ganske passivt og gir hvit tid til å bygge opp angrepet sitt med **24.Taf1** eller **24.Sd5 (24.Dh3 Txf5 25.Dxf5 Dg8!** er ikke så klart.). I alle fall kan hvit velge denne varianten (**22.fxg5**) for å forsere frem en remis; **23.Lf5 Sh5 24.Dg4 Sf6 (24...Sd4?! 25.Se4!) 25.Dg3** etc. Teksttrekket baserer seg på en grusom overseelse.

22...dxe5 23.Dxe5

Hadde han sett feilen i tide, kunne van der

De to rivalene Paul van der Sterren (til venstre) og Gata Kamskij, her opptatt med hvert sitt parti.

Sterren ha spilt **23.Tad1**, hvorpå sort "bare" har en solid merbonde, etter **23...Sf4. 23...Dxd3!**

Nå falt van der Sterren i staver. Han innså for sent at planen **24.Tad1 Dxc4 25.Td7+** strander på **25...Kg6!** **26.Df5+ Kh5**, da sorts konge står bunnsolid plassert og **27...Dc5+** er en trussel. Med bare syv minutter igjen på klokken spiller van der Sterren på å utligne materielt, men det taper umiddelbart.
24...24.Dxe6 Tae8 25.Df5 Se4 0-1

Leonid Judasins debut som kandidat i 1990 endte med fiasko, 1/2-4 1/2 mot Vassilij Ivantsjuk. De første partiene i denne matchen må ha fremkalt dårlige minner (Kramnik vant 4 1/2-2 1/2).

L. Judasin - V. Kramnik

Wijk an Zee (1), 1994, Siciliansk, Svesnjikov
1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5

En liten overraskelse, da Kramnik i senere år har foretrukket **5...d6. 6.Sdb5 d6 7.Sd5 Sxd5 8.exd5 Se7 9.c3 Sf5 10.a4 g6. 11.Le2**

To partier senere spilte Judasin **11.Ld3** og fikk avgjørende fordel.

11...Lg7 12.0-0 0-0 13.Db3 Te8 14.Db4 e4! Hvit har press på dronningfløyen, så sort kontrer i sentrum.

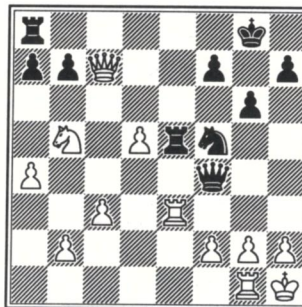
15.Lf4 Le5 16.Lxe5

16.Dxe4?? Lxf4 17.Dxf4 Txe2 taper løper.

16...Txe5 17.Tad1 Sh4! 18.Kh1

18.Dxd6 Dg5 19.g3 Lh3 20.Tfe1 Td8 gir sort kraftig angrep.

18...Dg5 19.Tg1 Lg4 20.Lxg4 Dxg4 21.Tdel 21.Dxd6 Sf3 22.Tc1 (22.gxf3? Dxf3+ 23.Tg2 Dxd1+ vinner.) Tg5 er skremmende.
21...Df4 22.Dxd6 Sf5! 23.Dc7 Forsøker å beholde bindingen på **Te5. 23...e3! 24.Txe3**

24...Dxe3!! 25.Sd6 25.fxe3 Sg3+! 26.hxg3 Th5+ er en elegant matt.

25...Te7! 26.Sxf5 gxf5 27.Dd6 De5

Og sort beholder sin avgjørende materielle overvekt.

28.Db4 Tae8 29.Dh4 f6 30.h3 Dxd5 0-1

Den unge franskmannen Joel Lautier presterte et par pene partier i matchen mot Jan Timman - en match som hollenderen til slutt vant 4 1/2-3 1/2.

J. Timman - J. Lautier

Wijk an Zee (3), 1994, Mottatt dronninggambit
1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e4 Sc6 4.Le3

Timman avviker fra **4.Sf3 Lg4 5.d5 Se5 6.Lf4 Sg6 7.Lg3 e5 8.Lxc4** i parti 1, selv om han skaffet seg en liten fordel der.

4...Sf6 5.Sc3 e5 6.d5 Se7 7.Lxc4 Sg6 8.Lb5+ Sd7 9.Sge2 Ld6 10.Dd2 a6 11.Ld3 De7 12.f3 Sf6 13.h4!?

Hollenderen vil bevise at han kan skape kaos på denne fløyen.

13...Sh5 14.0-0-0 Ld7 15.Kb1 b5 16.g4!?

16.Tdf1!? med planen **g3, f4** er en annen måte å hive seg ut på kongefløyen.

16...Shf4 17.h5 Sh4 18.Lxf4 exf4 19.Tdf1 b4 20.Sd1 Df6 21.e5!?

Et tematisk brudd som rydder e-linjen og feltet e4 til bruk for de hvite brikkenes.

21...Lxe5 22.Dxb4 g5 23.Sec3 De7 24.De4 Tb8 25.Te1 f6 26.Lc4

Hvit hindrer rokade.

26...Dc5 27.d6!?

Nok en ryddemanøver, denne gangen et bondeoffer.

27...cxd6 28.Ld5 Kd8!

Kanskje undervurderte hvit dette trekket. Sort har tenkt å kjempe om e-linjen, og finner det tryggeste skjulestedet for kongen sin.

29.Dd3 Tb6 30.Th2 Dd4 31.Dc2 f5!

Brikkenes til sort blir mer aktive for hvert trekk.

32.Td2 Dc5 33.Dd3 Te8 34.gxf5 Sxf5

35.Se4 Db5 36.Lc4!?

Komplisert spill får vi etter **36.Dxb5 Txb5 37.Sxg5 Sd4 38.Le4 (38.Sf7+ Kc7 39.Sxe5? Txd5!)**. Hvit innsner ikke at hans egen konge faktisk er mer eksponert enn sorts så lenge dronningene er på brettet.

36...Da5 37.Sxg5 Sd4 38.Sc3

Et forsøk på å motvirke trusselen ...Lf5.
38...Lf5 39.Sge4

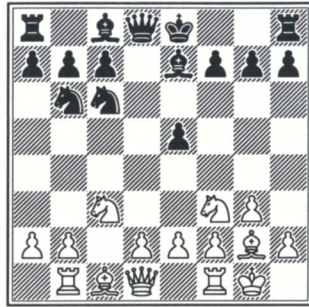
39...Sxf3!
Et fantastisk slag som ødelegger hvits stilling i hver eneste diagonal og linje
40.Dxf3 Lxc3 0-1
Hvit kan ikke unngå massive tap av materiell. 40...Dxc3 var også godt.

Leonid Judasin ble igjen slått ut av VM-spill.

Kortsjnoj leverte et middelmådig resultat i PCAs VM-kvalifiseringsturnering i Groningen i desember, men i dette partiet glimter han til med aggressivt spill. Hans motstander, G. Serper fra Usbekistan, kommer forøvrig til påskefestivalen i Oslo.

G. Serper - V. Kortsjnoj
Groningen PCA 1993, Engelsk
1.c4 Sf6 2.Sc3 e5 3.Sf3 Sc6 4.g3 d5 5.cxd5 Sxd5 6.Lg2 Sb6 7.0-0 Le7 8.Tb1

8...g5!?
En utrolig aggressiv ide som fullstendig overrumpler hvit.
9.d3 h5 10.a3 h4 11.b4 hxg3 12.hxg3 a6 13.b5?! Sd4 14.Sxd4 exd4 15.bxa6 Txa6
Nå er tårnet rede til å komme med i angrepet. 15...dxc3? 16.axb7 er godt for hvit.
16.Sb5 Sa4!
Ikke 16...c6? 17.Sxd4 Dxd4 18.Lb2 Dg4 19.Lxh8 f6 20.e4 og e5 vil frigjøre Lh8.
17.e3 c6 18.Sxd4 Sc3 19.Dc2 Sxb1 20.Dxb1 Dd6!
På vei til h6.
21.Db3 Dh6 22.Te1 c5! 23.Sf3 Lh3 24.Dxb7 Lxg2 25.Dc8+ Ld8 26.Kxg2 Te6!
Truer ...Dh3+ fulgt av ...Dh1 matt.
27.Sg1
På 27.Kf1 Dh3+ 28.Ke2 vinner 28...Txe3+! dronningen.
27...Dh1+ 28.Kf1 Tf6!
Truer ...Txf2+! fulgt av ...Th2 matt.
29.e4 Th2 30.Ke2
30.Le3 Txf2+! 31.Lxf2 Dg2+ 32.Ke2 Dxf2+ 33.Kd1 Dd2+ matt.
30...Thxf2+! 31.Kd1 Td6! 32.Le3 Txd3+ 33.Kc1 Tc3+ 34.Kd1
34.Kb1 Dxe4+ og ...Txa3 med matt i neste.
34...Dh6! 0-1
35.Lxf2 Dd6+ 36.Ld4 (36.Ke2 Dd3+ matt.) Dxd4+ 37.Ke2 Tc2+ 38.Kf3 Tf2+ 39.Kg4 f5+ 40.Kh5 Th2+ 41.Kg6 Df6+ matt er den peneste av mange mulige vinster.

Oleg Romanisjin overrasket mange ved å kvalifisere seg til kadidatspill i PCAs VM- syklus.

A. Beljavskij - O. Romanisjin
Groningen PCA 1993, Nimzoindisk
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.cxd5 Dxd5! Et sjeldent trekk, med en original ide.

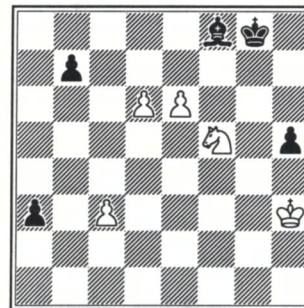
6.Sf3 Df5! 7.Dxf5 exf5 8.Ld2 c6 9.e3 Sbd7 10.Ld3 Sb6 11.Se2 Ld6 12.0-0 Se4
Sorts aktive officersspill og kontroll i sentrum gir ham en behagelig stilling.
13.La5 0-0 14.Tfc1 Te8 15.Sd2 Sxd2 16.Lxd2 a5 17.a3 Le6 18.f3 g6 19.Kf2 Lb3
Hvit har tatt opp kampen i sentrum, men har pådratt seg nye svekkelser på dronningfløyen.
20.h3 h5 21.g3 a4 22.e4?!

Dette gir problemer, men hvit har ingen andre aktive planer.
22...fxe4 23.fxe4 Lf8!
En fin manøver. Nå får sort press i sentrum.
24.g4 hxg4 25.hxg4 Lg7 26.g5 Sd7! 27.Lb4 Tad8 28.Ld6 c5! 29.Txc5!?

Det beste - hvit ofrer kvalitet for å beholde sentrum intakt. Ikke 29.dxc5? Lxb2.
29...Sxc5 30.Lxc5 Te6 31.Ke3 f5! 32.gxf6 Lh6+! 33.Kf3 Txf6+ 34.Kg3 Tc6 35.Le7 Te8 36.Lc5 Td8 37.Le7 Td7 38.Lb4 Lc4 39.Lxc4+ Txc4 40.Lc3 Tf7 41.Th1 Lg7 42.e5 Tf5 43.Th4 Tg5+ 44.Kh3 Th5 45.Txh5 gxh5 46.Sg3

Med færre brikker på brettet og sorts svake h-bonde i tankene, synes hvit å ha gode remismuligheter, men Romanisjin har taktiske svar på alle problemene.

46...Lf8! 47.e6 Lxa3! 48.d5 Txc3!
Dypt kalkulert - sort må ha regnet lengere enn partiet fortsatte.
49.bxc3 Lf8 50.Sf5 a3 51.d6

51...Lxd6! 52.Sxd6 Kf8 53.e7+ Kxe7 54.Sf5+ Kf6 55.Sd4 a2 56.Sc2 Ke5 57.Kh4 Kd6 0-1
Hvit kan intet gjøre mot kongemarsjen c5-c4-c3, som vinner springer.

Rune Djurhuus spilte godt både i Gausdal Master og Gausdal Troll Masters. Slik beseiret

han det yngste talentfulle skuddet på Nederlands stormesterstamme.

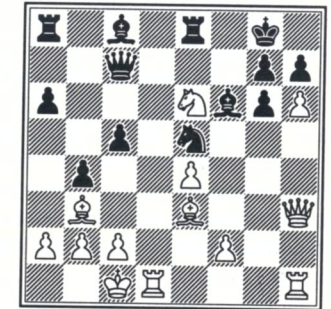
R. Djurhuus - L. van Wely
Gausdal Troll Masters '94, Siciliansk, Najdorf
1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lc4 e6 7.Lb3 Le7 8.g4!?

Djurhuus yndlingsidé, som han brukte til å slå undertegnede i Gausdal Masters.
8...0-0 9.g5 Sfd7 10.h4 Sc5 11.Le3 b5 12.Dg4 Sbd7! 13.0-0!

13.Sc6 Se5 14.Sxe7+ Dxe7 15.Dg3 or (15.Dg2 b4 16.Se2 Sxe4!) b4 16.Lxc5 bxc3 17.Dxe5 cxb2 er godt for sort.
13...Se5 14.Dh3 b4 15.Sa4 Dc7

15...Sxe4? 16.f4 gir hvit et feiende angrep.
16.h5 Te8 17.g6
17.f4!? var stadig et interessant alternativ.
17...Lf6 18.Sxc5 dxc5 19.h6 fxg6

19...cxd4? 20.hxg7 Lxg7 21.Dxh7+ Kf8 22.Lh6 Lxh6+ 23.Dxh6+ Ke7 24.Dg5+ Kd6 25.Txd4+ Kc6 (25...Kc5 26.Tc4+) 26.La4+ Kc5 27.De3 er en katastrofe for sort.
20.Sxe6

20...Df7!
Et utmerket trekk som bryter det hvite angrepet.

21.hxg7 h5 22.Sxc5 Lxh3?!
22...Dxb3! 23.axb3 Lxh3 24.Txh3 Sg4 gir sort full kompensasjon for materiellet.
23.Lxf7+ Kxf7 24.Txh3 Sc4 25.Ld4 Lg5+ 26.Kb1 Sd2+ 27.Ka1 Tad8
27...Sxe4 er bedre.

28.Td3!
Nå får hvit kontrollen og rasker med seg de svake bøndene.
28...Sxe4 29.Sxa6 Lf4 30.Sxb4 h4 31.a4 g5 32.c4 h3 33.Sd5 h2 34.Th1 Txd5
Et desperat forsøk på å legge feller.
35.cxd5 Ta8 36.b3 Td8 37.Th3 Sd2 38.Ka2 1-0

Lær sjakk

med Jonathan Tisdall

Løperbehandling

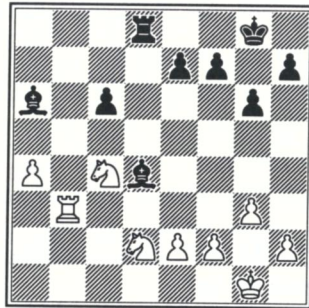
Løperbehandling er et tema vi har tatt opp flere ganger i "Elementært, min kjære...". Siden det stoffet jeg skal gjennomgå denne gangen strekker seg fra det helt grunnleggende til det ganske kompliserte, kommer det innunder overskriften "Lær sjakk", men jeg håper og tror at også mindre erfarne spillere vil ha utbytte av det.

Under arbeidet med *Batsford Chess Endings*, merket jeg gang på gang at i kampen mellom løpere og bønder, viser løperen ofte sin styrke ved en serie ventetrek. Dette er delvis fordi trekkvang er en viktig faktor i sluttspill: En løper er i stand til å oppføre seg som en "trekkvangmaskin" som kan vinne ekstra tempi ved å si "pass" med korte diagonaltrek. En annen grunn er at en bondemasse kan forstrekke seg eller bli blokkert dersom den tvinges til å bevege seg. De stillingene vi tar for oss her, gir faktisk en god innføring i begrepet trekkvang, og dens styrke i sluttspill.

Løpernes spesielle talenter er også forbundet med deres evne til å delta i partiet selv på lang avstand. Selv fra tilsynelatende krøkkete stillinger i "hutiheita" kan løperen være sterk.

Da jeg spilte i Bern Open, fikk jeg se to instruktive sluttspill som illustrerer løperparets styrke. Capablancas berømte råd om at det beste er å lære sjakk fra sluttspill, er vanskelig å følge, da det ikke alltid er det mest praktiske. Men det er ingen tvil om at det er i sluttspill man ser de enkelte brikkenes spesielle egenskaper tydeligst, og det er alltid instruktivt.

U. Schulze - B. Gulko Bern 1994

Dette er et meget illustrerende eksempel på noen av nøkkeltemaene i denne artikkelen.

1...La7!

Et fint trekk. Ved å hindre ...Tb3-b8 tar sort brodden av hvits motspill. Nå skal vi se hvor stor innflytelse selv "randløpere" kan ha.

2.Tb2 Td5

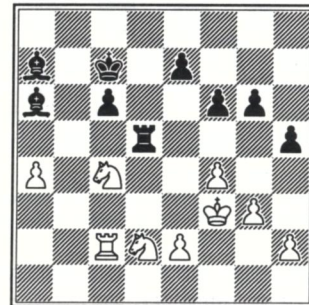
Frigjort fra nødvendigheten av å gardere b8, kan tårnet innta en bedre posisjon.

3.Kg2 Kf8!

Kongen kommer for å avlaste sortfelteren.

4.f4 f6 5.Kf3 Ke8 6.Tb3 Kd8 7.Tb2 Kc7

8.Tc2 h5

9.h3?!

Hvit har lite å foreta seg, men bondefremstøt

hjelper ikke. Neste stadium av sluttspillet blir et ondskapsfullt ventespill der sort forsøker å lokke frem svekkelser.

9...Lc8 10.g4 Ld7 11.Tb2 Le6 12.Tc2 Td4 13.e3 Td5 14.Tc1 Tc5 15.Tc2 Lb6!

Nå begynner La7 å krype seg mot en aktiv stilling.

16.Sa3

Trusselen var ...La5 som paralyserer hvit fullstendig, men i et rent springer-mot-løper-sluttspill går hvit øyeblikkelig til grunne, ute av stand til å forsvare bondesvakhetene sine.

16...Txc2 17.Sxc2 La5 18.Sf1 Lb3

A-bonden er ferdig.

19.Sd4 Ld1 +! 20.Kf2 hxg4 21.h4

Et desperat forsøk på å komplisere en tapt stilling.

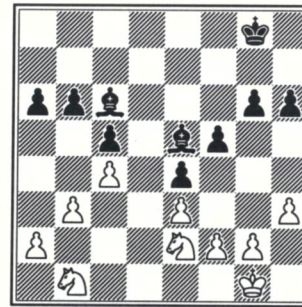
21...c5 22.f5!? cxd4 23.fxg6 d3 24.h5

24.g7 Lb3 stopper bøndene.

24...g3 +! 25.Sxg3 d2 26.h6 Lg4 0-1

27.h7 d1D 28.h8D Df3+ vinner lett.

M. Denoth - C. Lutz, Bern 1994

Bedre eksempler på løper mot springer-sluttspill får man ikke. Sorts teknikk her gir et levende bilde på hvor effektive tilsynelatende passive løpere kan være, og hvor overlegen løperen er springeren når handlingen utspiller seg på begge fløyene.

1.Kf1 b5

Skaper spenning på dronningfløyen.

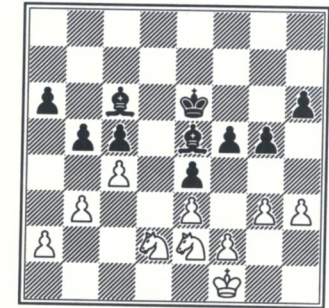
2.Sd2

2.cxb5 axb5 ville gi sort fribonde, noe som kombinert med løperne gir en enorm fordel.

2...Kf7 3.Ke1 g5

Tar rom. Med et nøyaktig "timet" bondefremstøt, vil sort enten skape en fribonde ved å ødelegge bondesymmetrien, eller skape et hull for kongens invasjon.

4.g3 Ke6 5.Kf1

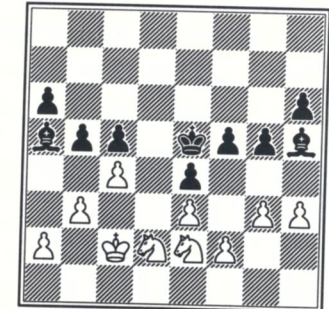

Nå er tiden kommet til å demonstrere "bakgrunnsløpernes" fortrefelighet.

5...Lc7 6.Ke1 Ke5 7.Kd1 Ld8 8.Ke1

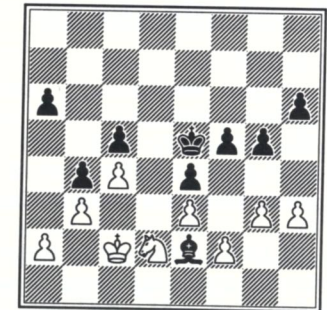
Nå inntar løperen randen, med uforminskert kraft.

8...La5! 9.Kd1 Le8! 10.Kc2 Lh5

Et artig bilde. Sort vil nå forvandle sin fordel til et vunnet løper-mot-springersluttspill.

11.Sc3 Lxc3! 12.Kxc3 b4+ 13.Kc2 Le2!

Nå er h3 og a2 svake, og løperen hindrer hvit i å krysse brettet for å forsvare dem.

14.Kc1

14.h4 ville ikke forandre utfallet - bonden ville bare falle for kongen i stedet for løperen.

14...h5 15.Kc2 h4 16.gxh4 gxh4 17.Kc1 f4!

Å utveksle bønder på e3 er nødvendig for vinstføringen.

18.Kc2

18.exf4+?! ville gi sorts konge fritt innpass via d4.

18...fxe3 19.fxe3 Kf5 20.Kc1 Lf3! 21.Sf1

21.Sxf3 exf3 22.Kd1 Ke4 23.Kd2 a5 vinner. Svekkelsen på e3 blir her fatal.

21...Lg2 22.Sh2 Lxh3 23.Kd2 Lg4 24.Kel Lf3 25.Kf2

Sorts konge er utestengt fra kongefløyen, så litt mer arbeid gjenstår.

25...Ld1 26.Kel Lc2 27.Kd2 Ld3

27...Lb1 28.Kc1 Lxa2 29.Kb2 er ikke like metodisk, selv om sort også vinner etter 29...Lxb3 30.Kxb3 h3.

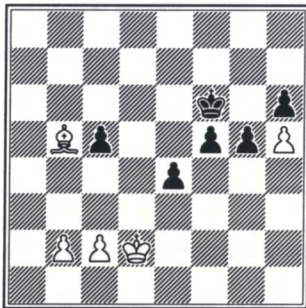
28.Kel Kg5 29.Kf2 a5 30.Kg2 a4 0-1

Hvits bønder på dronningfløyen faller, og selv offeret ...Lxc4 er mulig.

Nå skal vi se på hvordan løperens spesielle kvaliteter fremtrer i tekniske sluttspill.

S. Dolmatov - A. Sjirov, Klaipeda 1988

1.Ke3 Ke5 2.Ld7!

Løperen står godt her, den legger press på bøndene og dekker vitale felter.

2...f4+ 3.Ke2 Kd4 4.c3+ Kd5

4...Kc4 5.Le6+ Kb5 6.Ld5 og sort vil måtte gå med på total blokad av bøndene sine.

5.b3!

Et trekk som både hindrer sort i å bruke feltet c4 og forbereder bondemajoriteten på marsj.

5...Kd6 6.Lc8 Ke5 7.Kf2 Kd5 8.Kf1 Kd6

9.Kg1 Kd5 10.Kf2 Kd6 11.Kg2 Ke5

Hvit har skaffet seg tid til bearbejdingen av detaljene i denne vanskelige stillingen.

12.Lg4!

12.Kh3? e3 13.Lb7 Kf5 og sorts bønder kommer for fullt.

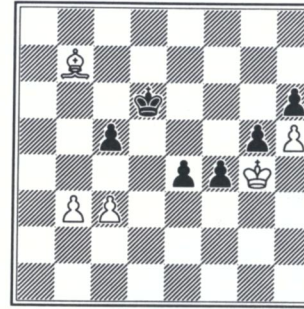
12...Kd5 13.Lf5 Ke5 14.Lc8!

Trekktvang! Hvit kan nå spille sin konge til g4 uten at sort får spilt ...Ke4 med bonde-mobilisering. Bemerk at denne stillingen er identisk med forrige diagram, bortsett fra at nå er det *sort* i trekket. Han har ikke annet valg enn å svekke stillingen sin.

14...Kd5 15.Kh3 Ke5

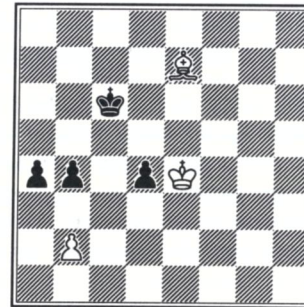
15...e3 16.Lb7+ Ke5 17.Lf3 og bøndene er blokkert. Poenget med trekktvanger er at sort måtte sette kongen sin på et felt som gjorde det mulig for hvit å hindre ...Ke4.

16.Kg4 Kd6 17.Lb7

Her ga sort opp, 1-0. Vinstmetoden er slik: 17...Ke5 18.Lc6 Igjen fungerer ventemotivet utmerket. 18...e3 Eller 18...f3 19.Lb7! f2 20.La6 Kd5 21.Kg3 e3 22.Kf3 og bøndene faller. 19.Lf3 Nå er sorts bønder nøytralisert, og hvit foretar "jobb-bytte": Kongen aktiviseres, mens løperen overvåker bøndene. 19...Kd6 20.b4 cxb4 21.cxb4 Kc7 22.Kf5 Kb6 23.Kg6 Kb5 24.Kxh6 Kxb4 25.Kxg5 og h-bonden avgjør partiet. Hvilket eksempel på vårt tema!

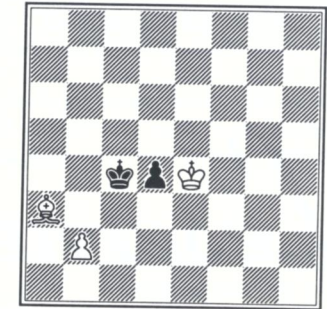
Batuyev, 1940
Hvit trekker.

Denne realistiske studien illustrerer temaene trekktvang, "venteløperens" styrke og hvilke overraskende muligheter enkle stillinger har i seg.

1.Lf6!

Det opplagte 1.Lxb4 gir en bemerkelsesverdige og instruktiv posisjonell remis etter 1...Kb5 2.Lf8 a3!! (men ikke 2...Kc4 3.La3!, da trekktvangmaskinen tar over. Sort kan bare ruinere sin stilling: 3...d3 4.Ke3 og trekktvanger er fatal.) 3.Lxa3 (3.bxa3 gir umiddelbart remis siden hvit blir sittende igjen med "feil" tårnbonde.) 3...Kc4 4.Le7 Kb3 5.La3 Kc4

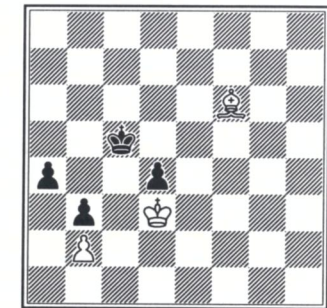
Begge er i trekktvang: Sort i trekket taper, mens hvit i trekket ikke kan vinne, f. eks. 6.Kf3 (Eller 6.b4 d3 7.Ke3 Kc3 8.b5 d2 9.Lb4+ Kxb4 10.Kxd2 Kxb5) 6...Kb3! 7.Ke2 Kc2 og hvit kan ikke gjøre noe.

1...Kc5! 2.Kd3!

2.Lxd4+? Kc4 og sort får spilt ...a4-a3 som eliminerer hvits siste bonde.

2...b3

2...a3? 3.b3 og alle bøndene til sort faller, f.eks. 3...Kb5 4.Kxd4 a2 5.Kd5 Ka5 6.Kc4.

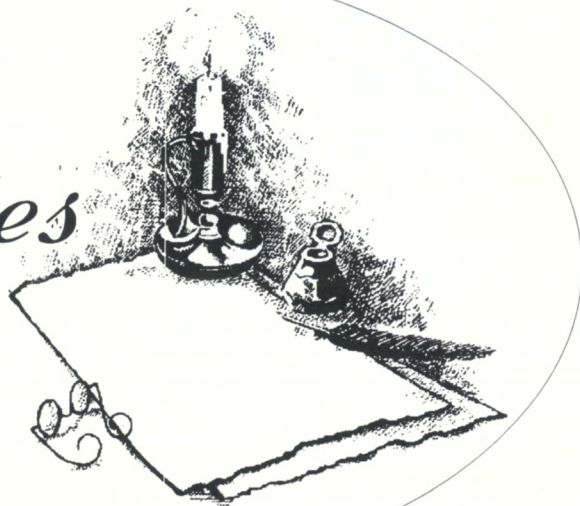
3.Lg7! Et utmerket eksempel på et effektivt ventetrek. Igjen strander det opplagte trekket: 3.Lxd4+ Kb5! (3...Kb4 4.Lg7 a3 5.Lf8+) 4.Kc3 a3! og sort remisierer siden hvit bare kan beholde bonden som en verdiløs a-bonde.

3...Kd5 4.Lf8! Stopper ...a3. Igjen merker vi oss at det er sort som er i trekktvang hvis sort hadde kunnet si pass, hadde ikke hvit kunnet foreta seg noe konstruktivt.

4...Ke5 5.Kc4! Igjen får vi et eksempel på "jobb-bytte" - et essensielt moment i slike sluttspill. Nå kommer kongen og feier opp, mens løperen holder øye med d-bonden.

5...Ke4 6.Kb4 d3 7.Lh6 Resten er enkelt, f.eks. 7...Kf3 8.Kxa4 Ke2 9.Kxb3 d2 10.Lxd2 Kxd2 11.Kc4 og b-bonden blir dronning.

Lesernes sider

OM REGELFORTOLKNINGER

Fordi undertegnede har erfart at sjakkreglene blir tolket på forskjellige måter, ba jeg i mitt forrige brev til NSb (8/93) om en avklaring vedr. tolkningen av § 12.3 og lynsjakkreglenes pkt. 9 c). Jeg gjorde samtidig oppmerksom på uoverensstemmelser mellom den engelske originalteksten og den norske oversettelsen vedr. § 12.3, lynsjakkreglenes punkt 9 c), 12 og 14. Dette ble overhodet ikke berørt, langt mindre tatt inn i bladet (i regelspalten nr. 8/92, red.).

Til gjengjeld ble mitt spørsmål vedr. § 12.4: "Har spilleren anledning til å starte motstanderens klokke mens han selv er i trekket?" besvart med både JA og NEI. Reglementsutvalget (RU) sier at: "Regelen må oppfattes slik at en spiller har rett til å få trykke på klokka selv om vedkommende f.eks. er litt langsam i bevegelsene." Og RU mener videre at lynsjakkreglenes punkt 9 c) må fortolkes tilsvarende. Men så tillegger man: "I praksis er det kunstig om en spiller trykker på egen klokke når vedkommende er i trekket igjen." Fritt valg med andre ord?

RU begrunner tolkningen med at selve regelformuleringen (§ 12.3) gir spilleren rett til å trykke på klokka etter utført trekk. Men reglene er jo internasjonale, og denne fortolkningen av § 12.3 har skapt en viss undring i sjakkforbund utenfor landets grenser. Som jeg påpekte i mitt forrige brev, er det bare i den norske oversettelsen man finner denne formuleringen: "Senere i partiet skal hver av spillerne stanse sin klokke...". For å unngå enhver misforståelse burde det stått: "Videre i partiet stopper hver av spillerne sin egen klokke...".

Saken er nemlig den at muligens bortsett fra § 6.5 (før tidskontroll) hvor trekket ikke er utført før spilleren har trykket på klokka, står det overhodet intet i FIDEs regler om at spilleren har rett til å trykke på klokka. Både den engelske originalteksten og den meget grundige tyske oversettelsen viser klart at § 12.3 er å betrakte som en generell veiledning om spilllets gang, intet mer.

Konklusjonen gir seg selv: Skal du trykke på klokka, må du gjøre det før motstander har trykt på klokka etter å ha utført sitt trekk! Dette er forøvrig i samsvar med hvordan man tolker denne regelen både i "Sveriges Schach-

förbund" og "Dansk Skakunion".

Man kan selvsagt mene at det er sympatisk å ta hensyn til de spillere som er langsomme i bevegelsene (hvem er ikke det iblant?), men ettersom dette forhåpentligvis ikke er et spesielt norsk fenomen, virker det "kunstig" om man legger dette til grunn for en spesiell norsk regelfortolkning.

Når det gjelder punkt 9 c) (lynsjakk) fremgår det helt klart av både originalteksten som oversatt lyder: "Hver spiller må alltid gis anledning ("mulighet", tysk overs.) til å trykke på klokka..." og sammenhengen forøvrig gjør at meningen er at man ikke skal bli hindret (fysisk) i å trykke på klokka (Dette også ifølge en enstemmig svensk regel og dommerkomité).

I og med at RUs fortolkninger sannsynligvis er inappellable, er det iallfall en trøst at vi har fått to tolkninger å velge mellom. Personlig velger jeg den som er mest i samsvar med reglene: "I praksis er det kunstig om en spiller trykker på egen klokke når vedkommende selv er i trekket igjen."

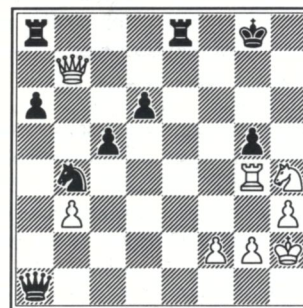
Tor Hauge, Langhus

Leserinnlegg fra Rena

Undertegnede sitter her og blar i tidligere utgaver av NSb, spiller igjennom utvalgte partier og prøver å lære litt sjakk, nybegynner som jeg er.

I femte parti mellom Fischer og Spasskij i Beograd 92, kommer jeg over en perle av et feiltrekk av Fischer, og for den saks skyld, av Spasskij også. I dette diagrammet er alt greit og Spasskij kan bare spasere partiet hjem. Men så!

Fischer - Spasskij, Sveti Stefan (5) 1992

Her spilte sort 38...De5+? (mitt valg) 39.g3?? - Hvordan går det an? Her burde jo Fischer ha svart 39.f4! (*analyse angitt i brevet*)

Akk ja! Men jeg synes det er rart at ingen har sett et så enkelt trekk som f4 og kommet med en kommentar. Har det kanskje gått meg hus forbi?

Ønsker et svar!

Vennlig hilsen fornøyd leser!
Jan Rune Moberg

Trist, men sant: Det tok meg bare et øyeblikk å finne svaret: Trykkfeil! Fra dette diagrammet fortsatte partiet 38...Dg7! 39.Df3 De5+, en finesse som gjør f2-f4 umulig! Uheldigvis kan jeg ikke si om feilen som var i bladet skyldtes oss eller vår partileverandør, da databasen min med partier fra 1992 brøt sammen like før jeg skulle besvare dette brevet. (Så jeg ble nødt til å se etter i en pålitelig bok.) Men det er litt merkelig at ingen NSb-lesere har oppdaget det før nå. Vel - i alle tilfelle var det vår feil, og du hadde helt rett. JT

Ærede Herr Redaktør

Vedlagt følger et parti og to sluttspill jeg har spilt mot noen av "de store gutta" i turneringer på Gausdal. Muligvis kan et eller flere av dem være av interesse for NSb - det være seg i *Sjakkforum* eller *Lesernes bragdpartier*. (...)

Forøvrig synes jeg man i forbindelse med åpne turneringer godt kunne ta med et og annet "David slår Goliat"-parti i det ellers utmerkede sjakkbladet. Fra årets Troll Masters burde f. eks. Gunnar Einviks seier over GM Kraidman være en godbit for NSb's lesere.

Med De beste Sjakkhilsener
Hans Olav Laflum

Takk for partiene. Siden det er så mange av dem og (som du selv nevner) de delvis er gjennomgått sammen med stormestere, vil jeg spare dem til senere bruk i en av de nevnte spaltene. Jeg begynner å få et ganske stort forråd av innkomne partier nå, og fordi mange av dem aldri har fått noen kommentarer fra tittelspillere, føler jeg meg forpliktet til å bruke dem

først. Jeg vil forresten understreke at jeg fortsatt ønsker alle mulige partier velkommen - å ha for mye materiale er bedre enn det motsatte. Slikt stoff kan plutselig komme til nytte i mange sammenhenger, som velegnede illustrasjoner til Lær sjakk, osv.

Angående ditt andre forslag, er jeg enig i at det er et godt poeng, men når man dekker turneringer må resultatene vektlegges, særlig hos oss med kroniske plassproblemer. Det var faktisk derfor vi inviterte leserne til å sende inn sine egne bragdpartier, slik at dette hullet delvis kan fylles igjen. Når det gjelder partiet Einvik - Kraidman, og her må jeg ta forbehold om hukommelsessvikt, inneholdt det en ganske stor blunder (og selv om det selvfølgelig stadig skjer i "David-Goliat"-partier, er det ikke ideelt), og underveis ble det også spilt et ulovlig trekk (Kraidman rokerte etter å ha flyttet kongen) som kunne ha annullert partiet. Det er ikke dermed sagt at det ikke er interessant, men det blir et ganske rotete tema. JT

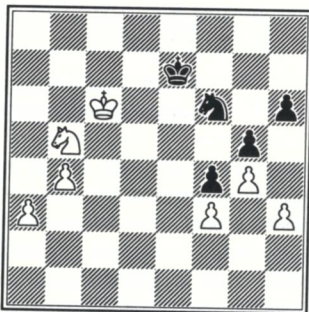
Deres kommentar til mitt simultanparti m/Agdestein i NSb. 1/94

Mange takk for Deres kommentarer til ovennevnte sjakkparti.

De stiller spørsmål om det virkelig er sant at min rating var 1214. Til det kan jeg bare svare bekræftende.

Grunnen til min lave rating er nok utelukkende at jeg har en meget stor tabbevote, noe som følgende eksempel viser:

Stillingen etter hvits 46. trekk:

Med de sorte brikker hadde jeg slitt hele partiet med å holde hodet over vannet. Jeg skulle

kanskje ha gitt opp, men så et lite halmstrå i bøndene på kongefløyen.

46...h5 47.a4 hxc4 48.hxc4 Sxc4 49.Sd4 Se5+ 50.Kd5 Kf6 51.Ke4 Sc4 52.a5 Sd6+ 53.Kd5 Ke7 54.a6 Sc8 55.Sc6+ Kd7 56.a7 Sxa7 57.Sxa7 g4 58.Sb5 gxf3 59.Sc3 f2 60.b5 f1D 61.b6 Db5+ ?? 0-1

Nesten det eneste trekket som ikke var brukbart. Selvfølgelig måtte jeg ha trukket Dd3+. Men med ny dronning var jeg nok for selv-sikker på å vinne og var ikke påpasselig nok.

Nå tenker jeg at De er klar over hvorfor min rating er så lav.

Dette til Deres orientering.

Med hilsen
Olav Skjæveland

Mange takk! En liten trøst - få med deg avslutningen på partiet Karpov-Barejev som er å finne i "Verden rundt"...

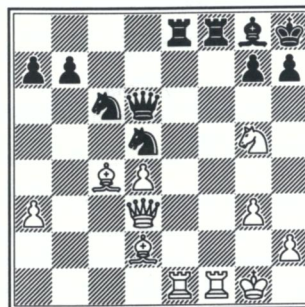
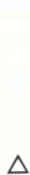
38% av alle svensker interessert i sjakk

I "Tidskrift för Schack" kan vi lese at det i følge en meningsmåling iverksatt av Schackakademien er hele 2,8 millioner svensker som "någon gång har ägnat seg åt schack". 2,3 millioner spiller fortsatt en gang i blant, mens hele 350 000 er såpass interessert at de spiller minst en gang hvert kvartal. 42 000 svensker er så entusiastiske at de spiller sjakk minst en gang i uken, og av disse er det 50% flere kvinner enn menn (!).

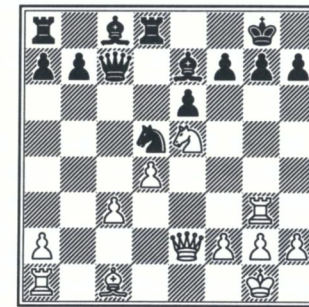
Preses Harry Schein i Schakakademien håper at man med disse tallene på hånden står bedre rustet til å overbevise f.eks. sponsorer om at det vil lønne seg å satse på sjakk.

At ikke denne store interessen resulterer i voksende sjakkklubber og større publikum til sjakkturneringene, forklarer Schein bl.a. med at sjakk av tekniske årsaker ikke utpreget publikumsvennlig. Dessuten er og blir skrittet fra hyggespill og til klubbspill for stort.

?? Kombinasjoner !!

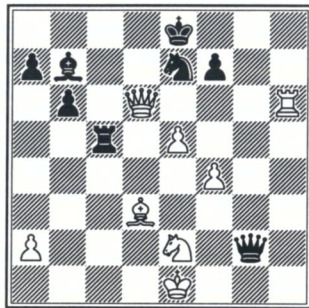
1. A. Sjirov - O. Renet
Correze 1991

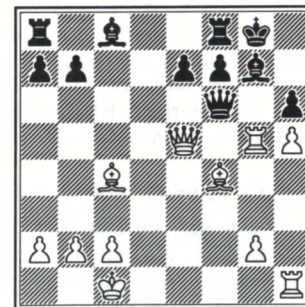
2. V. Lazarev - I. Keck
Bern 1994

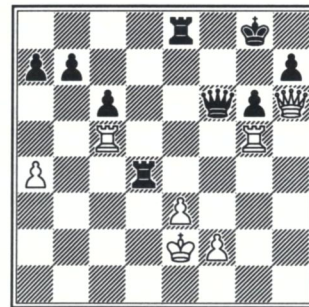
3. V. Kotronias - D. Campora
Moskva 1989

4. M. Krasenkov - V. Jandemirov
Katowice 1993

5. J. Hodgson - A. Pantjisenko
Bern 1994

6. L. Polugaevskij - V. Ivantsjuk
Biel 1989

Hvit trekker i 1, 2, 3, 4, og 5. Svaret kan iblant være et relativt rolig trekk. Løsninger på side 43.

NYE BØKER

How Good is Your Chess? av Daniel King, Forlag: Cadogan Chess. Engelsk. 127 sider. Pris: Kr. 120.

De som har lest Kings faste spalte i det engelske tidsskriftet Chess, vil raskt skjønne hva denne boken handler om. Tyve partier analyseres i detalj, og leserne kan teste og forbedre sine sjakkkunnskaper ved å gjette på hvilke trekk partivinneren utførte. Poeng utdeles for de ulike alternativene og sammenlagtscoren vurderes til slutt.

Hvert parti begynner med en introduksjon som kan være både underholdende og fargerik, og gir leserne nærmere kjennskap til menneskene bak de berømte navnene. Stoffet er gjennomarbeidet, og anekdotene og portrettene er utmerket lesestoff - mitt eneste ankepunkt er at boken er for kort! Anbefales på det varmeste til sjakkstudier og hygge.

English Opening, Classical and Indian, vol. I, av Vladimir Bagirov. Forlag: Cadogan. Engelsk. 227 sider. Pris: Kr. 180.

Denne boken er en oversettelse og en oppdatering av den russiske "Bibelen" om Engelsk åpning. Som sedvanen er når en bok reiser fra øst til vest, stiger kostnadene for alle de involverte. Så i stedet for et uhyre billig, russisk enkeltbind, foreligger det nå to bind (dette bindet omhandler 1...e5 og 1...Sf6, bind II er om 1...c5) som er forholdsvis kostbare. På den annen side er produktet bedre, med mange flere diagrammer og ikke minst et mer tilgjengelig språk.

Jeg har hatt den russiske utgaven siden den kom ut og har alltid regnet den som god og objektiv. Med moderne referanser er den selvfølgelig enda bedre. Kritikk: Oppdateringen kunne ha vært enda mer inngående, men generelt er dette et samvittighetsfullt stykke

arbeid som anbefales på det sterkeste.

Beating the Caro-Kann, av Vasilios Kotronias. Forlag: Batsford. Engelsk. 112 sider. Pris: Kr. 135.

Selv om dette er en meget tynn bok, ligger det mer arbeid bak denne enn mange andre Batsford-bøker til sammen. Den greske stormesteren er en anerkjent teoretiker, og her har han gjort noe meget uprofesjonelt - nemlig publisert store deler av sin hjemmeanalyse. Det er lenge siden jeg har sett slike detaljerte og originale analyser i en åpningsbok, og partiene han har valgt å gå nøye etter i sømmene er av avgjørende betydning for åpningens renommé.

Alle partiene er med 3.e5 mot Caro-Kann, og bare med 5.g4 etter 3...Lf5 4.Sc3 e6, så det finnes ingen referanser til ting som Shorts 4.c3/4.Sf3. Dette er altså en meget spesialisert kampmanual for hvitspillere som vil adoptere Kotronias' sylskarpe anbefalte repertoar. Han har stor tro på sine systemer, og har oppnådd gode resultater med dem. Denne imponerende og grundige åpningsboken er verdt å lese for alle som spiller, eller stadig møter, Caro-Kann.

Winning with the Slav, av Yuri Markov og Boris Schipkov. Forlag: Batsford. Engelsk. 160 sider. Pris: Kr. 155.

De to sibirske mestrene som står bak denne tematiske boken gjør en brukbar jobb for å overbevise leseren om at det bunnslolide, slaviske forsvaret er en vinståpning. De går grundig til verks og bruker partier som illustrasjonsmateriale på de grunnleggende temaene. De minner også om at forsvaret gjerne passer for spillere som ikke har noe imot å stole på teknikk og forsvarspill.

forts. s. 39

Legg påsketuren til Sandvika i år!

Under påskefestivalen i Rica Hotel Oslofjord kan du velge og vrake blant sjakklige forlystelser. Det er ennå ikke for sent å delta i eller overvære de mange tilbudene. Først ute er

Oslo Hurtig Grand Prix, 25. - 26. mars

Hurtigsjakkturnering over 7 runder.

Lørdag 26. mars kl. 13.45. foretas åpningen av de to styrkeprøvene Oslo Open International og GM-matchen mellom Simen Agdestein og Michael Adams.

Duellen mellom Agdestein og Adams går over fire runder og spilles 26. - 29. mars. Hver runde starter kl. 14.00. Gå ikke glipp av dette oppgjøret mellom vår eneste stormester og en av verdens beste unge spillere. 22 år gamle Michael Adams er stadig med PCAs VM-syklus og skal spille kandidatmatch mot Sergej Tiviakov i New York i juni. Matchen arrangeres i forbindelse med markeringen av Norges Sjakkforbunds 80-årsjubileum, med TINEs hjelp.

Oslo Open International går fra 26. mars til 3. april og er en stormesterkvalifiserende turnering over 9 runder som er åpen for alle norske spillere. Fra utlandet deltar 10 sterke stormestere; I. Smirin, Israel (2615), V. Bologan, Moldova (2585), J. Hodgson, England (2570), G. Serper, Usbekistan (2560), M. Petursson, Island (2550), N. Davies, England (2525), L. Karlsson, Sverige (2520), J. Hector, Sverige (2515), T. Ernst, Sverige 2480 og D. Bronstein, Russland (2400). Med unntak av siste runde, spilles alle rundene kl. 14.00.

Palmesøndag, 27/3 braker det løs i **Det åpne Norske Juniormesterskap**, som varer til 31. mars. I denne åpne internasjonale turneringen over 7 runder skal våre beste juniorer kjempe mot utenlandske storspillere.

Skjærtorsdag innledes **Påske Grand Prix**, 31. mars - 2. april.

Dette er åpen nasjonal turnering med lang betenkningstid over 5 runder.

Gunstige innkvarteringstilbud på Rica Hotel Oslofjord: Døgnpris pr. pers. inkl. frokost: Enkeltrom: Kr. 400. Dobbelrom: Kr. 250. Tremansrom: Kr. 200.

For detaljopplysninger om de forskjellige turneringene, se s. 46. Påmelding til alle turneringene og bestilling av innkvartering: Bjørn Haveland, tlf. 67 13 32 73 (a) / 67 13 92 04 (p) eller Sverre Johnsen, tlf. 22 69 10 31.

Rica Hotel Oslofjord ligger like ved INFO-RAMA-senteret i Sandvika. Fra Oslo går det buss fra Galleri Oslo bussterminal, Jernbanetorget og Stortinget to ganger i timen (Buss nr. 251 - Hurum, nr. 252 - Røyken og nr. 261 - Asker). Gå av på holdeplassen etter Sandvika Rådhus. Man kan også ta lokaltogene i retning Drammen og Spikkestad til Sandvika. Disse går også to ganger i timen.

Arrangør: Oslo og Omegn Sjakkrets og Oslo Schaksselskap i samarbeid med Norges Sjakkforbund og TINE

Den norske varianten i Spansk

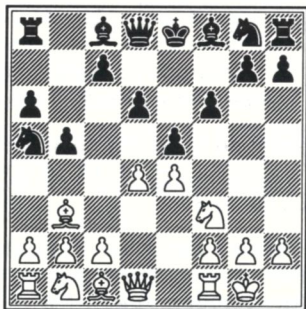
Av Jonathan Tisdall, etter et utkast av Sverre Johnsen

Del 6: Hovedvarianten; Zwaig-varianten

Dette systemet ble utviklet av Arne Zwaig (som ble Norges fjerde IM i 1974, Norgesmester i 1964 og 1969). Det går ofte over til Johannessen-varianten (med 7...Sxb3 8.axb3 f6). Ved å utsette slaget på b3, håper sort å utvikle seg uten bekymringer for den åpne a-linjen og trekket c2-c4. Hvit er også fristet til å hindre sort i å rokere kort ved å spille 8.Lxg8, noe som i praksis er den ekte hovedvarianten i Zwaig-varianten. Dette fører til uvanlig spill, men løperparet gir sort utmerkede motsjanser.

Det mest foruroligende trekket fra hvit er sannsynligvis det målbevisste 8.c4!?, selv om dette spilles meget sjelden. Men det er faktisk dette bondefremstøtet (c2-c4) som er det mest kritiske i Zwaig- og Johannessen-varianten. Her skal vi bare se på de variantene som etter trekkomkastning ikke går over i de stillingene man vanligvis får med trekkrekkefølgen i Johannessen-varianten.

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6

A: 8.c3 og diverse andre trekk.

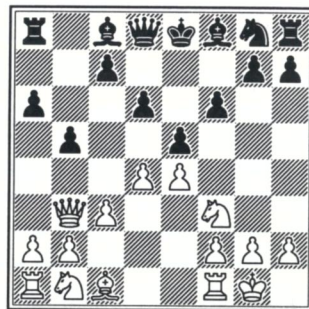
B: 8.c4!?

C: 8.Lxg8

A. 8.c3

8.De2 er et uvanlig trekk som lett kunne gå over i Johannessen-varianten, men som her blir behandlet på en original måte av sort. 8...Se7 9.Td1 Sg6 10.c4 c6!?. En av Simens yndlingsidéer, der han forsøker å beholde mest mulig fleksibilitet og spenning i stillingen. 11.h3?! (11.dxe5!?) Le7 12.Ld2 Sxb3 13.axb3 Ld7!? ga en komplisert stilling der sort sannsynligvis minst har utlignet i Gofsjein - S. Agdestein, Capelle 1993.

8...Sxb3 9.Dxb3

9.axb3 er det enda mindre vits i. Etter 9...Se7 10.Te1 g5!? 11.c4 b4 12.dxe5 dxe5 13.Dxd8+ Kxd8 14.Td1+ Ke8 15.Le3 hadde ikke sort noen problemer i Strikovic-Moutousis, 1990.

9...Lb7

9...Se7!? 10.a4 Ld7 11.axb5 axb5 12.Txa8 Dxa8 13.Sa3 Da4 14.Da2 exd4?! 15.Sxd4 c5 16.Sdc2 Dxe4 17.Te1 Dc6 18.b4! ga hvit meget farlig initiativ for bonden i Sherzer-S. Agdestein, Biel 1993.

10.Sbd2 Dd7 11.a4 c6 12.c4 exd4 13.Sxd4 c5 14.Sf5 b4 15.Te1 0-0-0

med sjanser til begge parter ble spilt i partiet Sjirov-Gausel, Stockholm 1990.

B. 8.c4!?

Jeg tror dette er den mest kritiske varianten mot Zwaig-trekkrekkefølgen. Sort må nå trå forsiktig for å unngå at spillet åpnes opp før han er ferdig med utviklingen.

8...Le6 (!)

Det er kanskje mulig å ta på c4, og det ville vært hyggelig hvis man kunne det. Men det er meget risikabelt å åpne stillingen. Etter

A) 8...Sxc4 9.Lxc4 bxc4 10.Dc2! (10.Da4+?! Ld7 11.Dxc4?! Lb5 12.De6+ De7 og hvit må bytte dronning, hvoretter sort ikke har mye å bekymre seg for). 10...Le6 11.Le3 c5 (Sort frykter at c-bonden blir for svak på syvenderaden etter at c4 har falt, men nå åpnes stillingen for raskt.) 12.dxe5 dxe5 13.Sc3 Da5 14.Tfd1 Tb8 15.Sd5 og hvit fikk et farlig initiativ i Magem-Arencibia, St. Clara 1991. Kongen til sort fant aldri noen trygg havn. Dersom sort kan finne en måte å ta på c4 uten å få problemer i c-linjen etterpå, vil denne (8.c4) varianten bli harmløs.

B) Etter 8...bxc4 9.La4+ står Sa5 dårlig plassert;

9.d5

9.cxb5?! setter ikke sort på en like hard prøve. Etter 9..Sxb3 10.axb3 axb5 11.Txa8 Dxa8 12.Dd3 c6 13.Le3 Se7 14.dxe5 dxe5 15.Sh4 Dc8! 16.Tc1 g5! 17.Sf3 Sg6 hadde sort en komfortabel stilling i Smyslov-Zwaig, Hastings 1976.

9...Ld7 10.Sa3!

En sterk, ny ide som setter sorts dronningfløy under hardt press.

Tidligere artikler om den norske varianten:

- I NSb 2/93: Introduksjon og sjeldne varianter.
- I NSb 3/93: Den svenske varianten og den åpne varianten.
- I NSb 4/93: Tidlige avvik etter 6.0-0
- I NSb 5/93: Wibe/Stein-varianten og den "russiske" varianten.
- I NSb 1/94: To partier av Svein Johannessen

10...Se7!?

10...Le7!? med planen ...Db8, ...Ld8, ...Se7 er et interessant alternativ.

11.Ld2 Sxb3 12.axb3?

12.Dxb3 Db8 13.Tac1 med planen cxb5, Sc2-b4 gir hvit trykk på dronningfløyen.

12...Sg6 13.Tc1 Db8! 14.La5 Le7 15.b4?! (15.Sc2!?) 0-0! 16.cxb5 axb5 17.Lxc7

På 17.Txc7 Txa5 18.Txd7 Ta4 blir tårnet på d7 stående passivt.

17...Db7!?

ga sort en trygg fordel i Tivijakov-Tisdall, Gausdal Arnold Cup 1993. Sort har løperparet og angrepsmuligheter på kongefløyen. Hvits merbonde betyr ingenting, og det er vanskelig for ham å koordinere lettoffiserene sine. Og 17...De8!? er kanskje enda bedre, med planen ...f5 og ...Sf4, ...Dg6 med et kraftfullt angrep.

C. 8.Lxg8 Txc8

C1) 9.a4!? er et forslag fra Matanovic som ikke er utprøvd i praksis.

C2) 9.b4!?

Et trekk fra den svenske stormesteren Thomas Ernst. Dette virker for stygt til å være sant, men hvit kan få et skummelt initiativ senere dersom han får tilbake kontrollen over feltet c4.

9...Sc4 10.Sbd2 Sxd2 11.Dxd2 Lb7 12.Te1

I kjernepartiet mellom Ernst og Gausel fra Östersund 1992, reagerte sort for ambisiøst med 12...a5?! 13.bxa5 c5 14.dxc5 dxc5 og etter 15.De2! Dxa5 16.Sxe5! hadde hvit de beste mulighetene;

12...Dd7 13.Lb2 Le7!?

13...0-0-0!? (Gausel) er skarpt og uklart.

14.a4 f5 15.axb5? fxe4 16.bxa6 Txa6!

med en stor fordel til sort i Ernst-Tisdall, Gausdal Troll 1993.

C3) 9.Se1?!/?

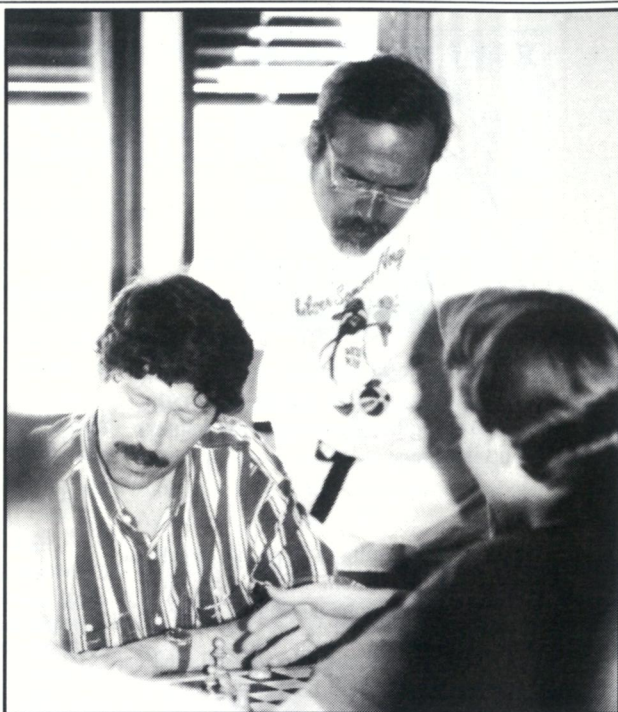
Et ynkelig forsøk på å forberede f2-f4.

9...Dd7 10.f4?! exd4! 11.Dxd4 Lb7 12.Sc3 f5?! 13.a4 fxe4 14.axb5 axb5 15.Sxe4 Df5 16.Sg3 Dd5

og sorts løperpar gir ham et definitivt pluss. Men enda sterkere var 12...d5! 13.exd5 (13.Sxd5? c6 vinner.) 13...b4! som gir sort en kjempefordel - S. Agdestein. Disse bondefremstøtene i sentrum er meget instruktive og er ofte en av nøkkeldidéene i en vellykket norsk variant.

C4) 9.Sh4

En ganske vanlig reaksjon - hvit forbereder f4 og truer Dh5+, men trekket har flere ulemper - det forsømmer utviklingen, risikerer å sette Sh4 ut av spill og reduserer hans innflytelse i sentrum.

Arne Zwaig, her i analyse med Paul Svedenborg og Berge Østenstad fra fjorårets NM-finale for lag i Asker.

9...Dd7

Sort vil møte Dh5+ med ...g6, som beskytter h7-bonden. Dette trekkets fleksibilitet skal vi også se på i de følgende partiene, der sort baserer sitt motspill på det at løperen blir stående på c8.

C41) 10.Sc3 Dg4!?

En modig manøver. Sort vil ofte bytte dronninger - løperparet ville gi sort gode sjanser i et rolig parti, mens unnvikelse av dronningbytte ofte involverer tap av tid for hvit. 10...c6!? 11.b4 Sc4 12.a4 Lb7 13.Dd3 g6 14.Sf3 Tg7 15.d5 c5 16.axb5 axb5 17.Txa8+ Lxa8 førte til komplisert spill i Gruenfeld-Moen, Malta OL 1980.

11.Sf3 Lb7 12.a4 b4 13.Sd5 0-0-0! 14.Te1 (14.Sxb4 c5!) f5!

med aktivt spill for sort i Ostojic-Johannessen, Amsterdam 1969. Det er

interessant at disse to partiene inneholder ekkoer av temaene fra Ernst-varianten. (9.b4!?).

C42) 10.a4 b4 11.c3 Tb8 12.Sd2 g6 13.Shf3 c5 14.dxc5 dxc5 15.De2 Tg7 16.Se1 b3

hvorpå sort fikk overtaket i Hecht - Zwaig, Raach 1969. Disse partiene av Johannessen og Zwaig er meget instruktive og viser hvor stort potensiale sorts stilling har.

Konklusjon: De uavhengige variantene i Zwaig-varianten har gitt sort mange gode resultater i praksis. Noe av det mest tiltrekkende for sort i denne varianten er bivarianten 8.Lxg8, da han oppnår en kompleks stilling med gode sjanser til å utnytte løperparet, spesielt den sterke hvitfeltsløperen. Det beste for hvit er kanskje å styre spillet over i Johannessen-varianten, som vi skal se på i den neste artikkelen. Den mest undervurderte varianten for hvit er trolig 8.c4!?, da sort blir satt under press, selv om han har gjort det godt i praksis.

Utdypningspartier:

HJ Hecht - A. Zwaig, Raach 1969

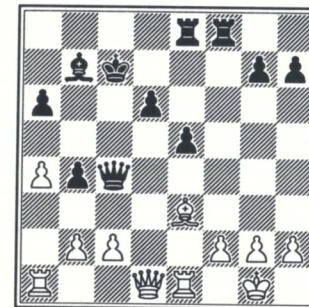
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c3 Sxb3 9.Sxb3 Se7 10.Te1 g5 11.c4 b4 12.dxe5 dxe5 13.Dxd8+ Kxd8 14.Td1+ Ke8 15.Le3 Sg6 16.Sbd2 Le7 17.Se1 Kf7 18.Sf1 Sf4 19.Sg3 Kg6 20.Sf5 Lxf5 21.exf5+ Kxf5 22.Lxf4 gxf4 23.Td7 Ld6 24.Ta5 Tag8 25.Txa6 Ta8 26.Ta4 e4 27.f3 Ke6 28.Tg7 f5 29.Sc2 Txa4 30.bxa4 Le5 31.Tg5 b3 32.Sa3 Lxb2 0-1

20...Tf7 21.f4 Lc5+ 22.Kg2 Td8 23.Sf3 Lxd5 24.exd5 Txd5 25.Le3 Lxe3 26.Dxe3 Td3 27.De2 Te7 28.Tae1 e4 29.Sd4 Dd5 30.Dg4 f5 31.Dg5 Sc6 32.Df6 Sxd4 33.cxd4 Td2+ 0-1

P. Ostojic - S. Johannessen, Amsterdam 1969
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Lxg8 Txg8 9.Sh4 Dd7

10.Sc3 Dg4 11.Sf3 Lb7 12.a4 b4 13.Sd5 0-0-0 14.Te1 f5 15.Se3 Dxe4 16.Sg5 Dc6 17.Se6 Te8 18.d5 Dd7 19.Sxf5 c6 20.Se3 cxd5 21.Sxf8 Tgxf8 22.Sxd5 Df7 23.Sb6+ Kc7 24.Le3 Sc4 25.Sxc4 Dxc4

26.c3 b3 27.Ta3 Tf6 28.f3 Tg6 29.Tf1 Tf8 30.Txb3 Lxf3 31.Lb6+ Kd7 32.Txf3 Dg4 33.Kf2 e4 34.Dd5 Dxd2+ 35.Ke1 Dxf3 36.Lc5 Df1+ 37.Kd2 Tg2+ 0-1

Strikovic-Moutousis, Balkaniad 1990

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c3 Sxb3 9.Sxb3 Se7 10.Te1 g5 11.c4 b4 12.dxe5 dxe5 13.Dxd8+ Kxd8 14.Td1+ Ke8 15.Le3 Sg6 16.Sbd2 Le7 17.Se1 Kf7 18.Sf1 Sf4 19.Sg3 Kg6 20.Sf5 Lxf5 21.exf5+ Kxf5 22.Lxf4 gxf4 23.Td7 Ld6 24.Ta5 Tag8 25.Txa6 Ta8 26.Ta4 e4 27.f3 Ke6 28.Tg7 f5 29.Sc2 Txa4 30.bxa4 Le5 31.Tg5 b3 32.Sa3 Lxb2 0-1

A. Sjirov - E. Gausel, Stockholm 1990

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c3 Sxb3 9.Dxb3 Lb7 10.Sbd2 Dd7 11.a4 c6 12.c4 exd4 13.Sxd4 c5 14.Sf5 b4 15.Te1 0-0-0 16.Sf1 g6 17.S5e3 Lh6 18.Sd5 De6 19.Dg3 Lxcl 20.Taxcl Se7 21.Sd2 The8 22.Te3 De5 23.Dxe5 1/2-1/2

Magem - W. Arencibia, Santa Clara 1991

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c4 Sxc4 9.Lxc4 bxc4 10.Dc2 Le6 11.Le3 c5 12.dxe5 dxe5 13.Sc3 Da5 14.Tfd1 Tb8 15.Sd5 Se7 16.Sd2 Sxd5 17.exd5 Ld7 18.Sxc4 Dc7 19.f4 Lb5 20.d6 Df7 21.b3 Dg6 22.Dd2 De4 23.d7+ Kf7 24.d8D Txd8 25.Dxd8 Lxc4 26.bxc4 Dxe3+ 27.Kh1 Dxf4 28.Tab1 e4 29.Dd5+ Kg6 30.Tb3 h5 31.Te1 f5 32.Tg3+ Kh7 33.Df7 h4 34.Tg6 Tg8 35.Te6

Dg4 36.Tf1 h3 37.gxh3 Dxb3 38.Dg6+ Kh8
39.Txf5 Dh6 40.Th5 1-0

J. Arnason - S. Agdestein, Espoo 1989
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Lxg8 Txg8 9.Se1?! Dd7
10.f4?! exd4 11.Dxd4 Lb7 12.Sc3 f5 13.a4 fxe4
14.axb5 axb5 15.Sxe4 Df5! 16.Sg3 Dd5 17.Sf3
Kd7 18.Df2 Sc6 19.Txa8 Lxa8 20.Sg5 h6
21.S5e4 Le7 22.De2 Sd4! 23.Dd1 h5! 24.Tf2 h4
25.Sc3 Dc4 26.Sge4 Sf5 27.b3 Dc6 28.Dd3?!
b4! 29.Sg5 g6 30.Sce4 Te8 31.Te2 Lb7 32.Sf3
Kc8 33.Dd2 h3! 34.g4 Sh4 35.Sd4 Dd5 36.Kf1
La6 37.De3 Ld8 38.Sxd6+0-1 (tid) [38...cxd6
39.Dxe8 Dg2+ 40.Ke1 Dg1+ 41.Kd2 Dxd4+
42.Ke1 Sf3+ 43.Kf1 Dg1 matt.]

T. Ernst - J. Tisdall, Gausdal TM 1993
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Lxg8 Txg8 9.b4 Sc4 10.Sbd2
Sxd2 11.Dxd2 Lb7 12.Te1 Dd7 13.Lb2 Le7
14.a4 f5 15.axb5 fxe4 16.bxa6 Txa6 17.Sg5
Txa1 18.Lxa1 Dg4 19.Sh3 Dxb2+ 20.Kxg2
e3+ 21.Kg1 exd2 22.Td1 g5 23.dxe5 g4 24.Sf4
Lg5 25.Se2 Le4 26.exd6 Lxc2 27.dxc7 Kd7 0-1

S. Tiviakov - J. Tisdall, Gausdal AC 1993
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c4 Le6 9.d5 Ld7 10.Sa3 Se7
11.Ld2 Sxb3 12.axb3 Sg6 13.Tc1 Db8 14.La5
Le7 15.b4 0-0 16.cxb5 axb5 17.Lxc7 Db7
18.La5 Tac8 19.Txc8 Txc8 20.Sd2 f5 21.Sc2
Lg5 22.f3 Lxd2 23.Dxd2 fxe4 24.fxe4 Tc4
25.Te1 Sf4 26.Sa3 Td4 27.Dc2 Lg4 28.h3 Lh5
29.Kh2 h6 30.Te3 Lg6 31.Dc6 De7 32.Sxb5
Td2 33.Tg3 Lxe4 34.Sxd6 Lxg2 35.Dc8+ Kh7
36.Dc1 Te2 37.Sc8 Lxd5+ 38.Kg1 Dh4 0-1

Y. Gruenfeld - OC Moen, Malta ol, 1980
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Lxg8 Txg8 9.Sh4 Dd7
10.Sc3 c6 11.b4 Sc4 12.a4 Lb7 13.Dd3 g6
14.Sf3 Tg7 15.d5 c5 16.axb5 axb5 17.Txa8+
Lxa8 18.Lh6 Tf7 19.Tal Lb7 20.Lc1 Le7
21.Sd2 cxb4 22.Sa2 Dc7 23.Sxb4 f5 24.Sxc4
bxc4 25.Dc3 fxe4 26.Le3 Dc8 27.Ta4 Dg4
28.Dxc4 Lg5 29.Tal Lxe3 30.fxe3 Df5 31.De2
Dc8 32.Db5+ Kf8 33.Sc6 Tc7 34.Db4 Lxc6
35.Dxd6+ Kg8 36.dxc6 Txc6 37.Dd5+ De6
38.Dd8+ Kg7 39.Ta7+ Kh6 40.Dh4+ 1-0

A. Sherzer - S. Agdestein, Biel, 1993
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.c3 Sxb3 9.Dxb3 Se7 10.a4
Ld7 11.axb5 axb5 12.Txa8 Dxa8 13.Sa3 Da4
14.Da2 exd4 15.Sxd4 c5 16.Sdc2 Dxe4 17.Te1
Dc6 18.b4 c4 19.Sd4 Dd5 20.Sac2 Db7 21.Lf4
Kf7 22.Tal Sd5 23.Da7 Dc8 24.Ld2 Le7
25.Ta5 Sc7 26.Sa3 Db8 27.h4 Tc8 28.Lf4 Ke8
29.f3 Dxa7 30.Txa7 Sd5 31.Ld2 Ld8 32.Ta6
Lb6 33.Sac2 Tb8 34.Kh2 Kd8 35.Se2 Kc7
36.Sf4 Kb7 37.Tal Sc7 38.Kg3 Te8 39.Te1
Txe1 40.Lxe1 Lf5 41.Sd4 Lxd4 42.cxd4 Kc6
43.h5 g5 44.hxg6 hxg6 45.Kf2 g5 46.Se2 Sd5
47.g3 Ld3 48.Sc1 Lb1 49.Se2 Ld3 50.Sc1 f5
51.Sa2 g4 52.Ld2 Lc2 53.fxg4 fxg4 54.Le1 Lb1
55.Sc3 Sxb4 56.Sxb1 Sd3+ 57.Ke2 Sxe1
58.Kxe1 b4 59.Kd2 c3+ 60.Kc2 Kb6 61.d5
Kc5 0-1

L. Gofsjtein - S. Agdestein, Cappelle 1993
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.De2 Se7 9.Td1 Sg6 10.c4 c6
11.h3 Le7 12.Ld2 Sxb3 13.axb3 Ld7 14.Sa3 0-0
15.Sc2 f5 16.Sb4 exd4 17.Sxd4 c5 18.Sdc6 De8
19.Sxe7+ Sxe7 20.Sxa6 Dg6 21.Lf4 fxe4
22.Txd6 Le6 23.Tad1 Tac8 24.Sc7 Txc7
25.Txe6 Dxe6 26.Lxc7 Sf5 27.cxb5 Dxb3
28.Tc1 Sd4 29.Dc4+ Tf7 30.b6 Dxb2 31.Tf1
h6 32.Dd5 Se2+ 33.Kh2 Sc3 34.Dc4 Sb5
35.Td1 g5 36.Td8+ Kg7 37.De6 Sxc7 38.bxc7
Dxf2 39.De5+ Kg6 40.Dxe4+ 1-0

T. Ernst - E. Gausel, Östersund 1992
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5
6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Lxg8 Txg8 9.b4 Sc4 10.Sbd2
Sxd2 11.Dxd2 Lb7 12.Te1 a5 13.bxa5 c5
14.dxc5 dxc5 15.De2 Dxa5 16.Sxe5! 0-0-0!
17.Sf3 Ld6 18.Lb2 Tge8 19.e5 fxe5 20.Sxe5
Kb8! 21.Tab1 Ka8 22.a3? Te7 23.Tbd1 Lxe5
24.Txd8+ Dxd8 25.Lxe5 Dd5 26.f3 g5! 27.De3
g4 28.Dc3 Lc6 29.Da5+ Kb7 30.c4 Dxc4
31.Dd8 Te6? 32.a4! b4 33.a5 Ld5 34.a6+ Kc6
35.a7 Kb5 36.Dd7+ Lc6 37.Dxc6+ Txc6
38.a8D gxf3 39.Db7+ Tb6 40.Dxf3 b3 41.Tal
Dc2 42.Da8 Kc4 43.Dg8+ Kb5 44.De8+ Kc4
45.Df7+ Kb5 46.Dd7+ Kc4 47.Tf1 De4
48.Tc1+ Kb4 49.Lc3+ 1-0

OPPFORDRING TIL NORSKE SJAKKLUBBER OG SPILLERE

Norges Sjakkforbunds og Norges Sjakkforbunds Ungdoms felles landslotteri går inn i sin siste fase. Lotteriet skal være avsluttet innen 30.6.1994.

Det er meget viktig for Norsk sjakk at alle lodd blir solgt slik at overskuddet blir størst mulig både for klubbene (50% av overskuddet går til klubbene) og for forbundet. (50% av overskuddet går til økning av Norsk Sjakkløtterfond). Avkastningen på forbundets ulike fonds er halvert - på grunn av lavere rentesats - på 2 år. Det er derfor svært viktig at fondene økes, for å kompensere dette tapet.

Vi oppfordrer derfor ALLE SPILLERE til å yte en ekstra innsats for å få solgt lodd. Samtidig oppfordrer vi alle arrangører av turneringer i de kommende måneder til å benytte lodd som premier i sine turneringer. De kan benyttes som premier i klubb- og kretsturneringer såvel som i Grand Prix turneringer. Husk at loddene har en verdi på kr. 20,-, mens klubbene betaler kr. 14,-, differansen er klubbens del av overskuddet.

LA OSS STÅ PÅ FOR SJAKKLØTTERIET DE MÅNEDENE SOM STÅR IGJEN

Arnold J. Eikrem (sign.)
NSF president
1970-1979

Tom J. Johanssen (sign.)
NSF president
1986-1989

Widar Fossum (sign.)
Leder NSFU
1978-1980

Magnus Monsen (sign.)
NSF president
1979-1981

Ivar Brede Lie (sign.)
NSF president
1989-1993

Finn Holst (sign.)
Leder NSFU
1983-1986

Alf Øverås (sign.)
NSF-president
1981-1983

Morten Sand (sign.)
NSF president
1993-

Dag Lauvås (sign.)
Leder NSFU
1986-1989, 1990-1991

Rolf W. Tangen (sign.)
NSF president
1983-1985

Jan Egil Fjeld (sign.)
Leder NSFU
1989-1990

Geir Nesheim (sign.)
NSF president
1985-1986

Kai Ingolf Johannessen
(sign.)
Leder NSFU
1991-

NORSK SJAKKLØTTERI 1993-94
Norges Sjakkforbund og Norges Sjakkforbunds Ungdom

Norges Grand Prix

THORALF PETTERSENS JULE-GP, DRAMMEN

19. DESEMBER

GRUPPE A

1 Rune Djurhuus	ASKO	2449	+22 +05 +11 +03 +02 =04	5½
2 Trond Solem	OSS	2096	+20 +04 =06 +15 -01 +12	4½
3 Nikolai Engedal	OSS	2211	+30 +08 +17 -01 +07 =05	4½
4 Helge Nordahl, Bærum 4,6 5 Gunnar Stray, Moss 4½ 6 Einar Gausel, OSS 4 7 Petter Haugli, Moss 4 8 Vidar Taksrud, Tempo 4 9 Sverre Johnsen, OSS 4 10 Thomas Bhandari, Drammen 4 11 J Spillum, Moss 3½ 12 J Sontum, Stovn. 3½ 13 R Weierød, Tønsb. 3½ 14 R Flaten, Nordstr 3½ 15 G I Henriksen, Tempo 3 16 P G Svendsen, 1911 3 17 T R Hansen, Remis 3 18 J Rambø, Bærum 3 19 J Solberg, Moss 3 20 Å Hammerstad, Asker 3 21 C Carlsen, Konnerud 3 22 L-E Hagen, 1911 3 23 J Rørvik, Tempo 3 24 B Haveland, Bær. 3 25 J Stokke, Dram. 2,4 26 L Breivik, Tempo 2½ 27 R Edvardsen, Drammen 2½ 28 J Nilson, Caissa 2½ 29 T R Evensen, Tønsb. 2½ 30 K Astrup, OSS 2 31 T Solberg, Moss 2 32 A Mella, Strømmen 2 33 B L Nilson, Caissa 2 34 T Engen, Skien 1½ 35 G Bue, Tønsberg 1½ 38 T Olsen Lid, Asker 0.				

GRUPPE B

1 Aksel Tømte	Lunner	1338	+30 +14 +03 +05 =02 +08	5½
2 Eivind Lilleseth	Asker	1495	+29 +13 +22 +12 =01 +04	5½
3 Torgeir Hagen	Oksval		+20 +23 -01 +09 +10 =06	4½
4 Olav Hovstad, Kongsberg 4 5 Jens Hjort, OSS 4 6 Georg Venedik, Stovner 4 7 Kolbjørn Brækkan, Remis 4 8 Tore Narvøy, Porsgr. 4 9 Glenn Gaasland, Oksval 4 10 Olav Ellestad, Asker 4 11 M Østveit, OSS 3½ 12 M Wndelborg, Porsgr. 3 13 A Lossius, Lillestrøm 3 14 R Bergquist, Bodø 3 15 F Johansen, Eidsvoll 3 16 B Standal, Tønsberg 3 17 G A Carlsen, OSS 3 18 M Johnsen, 1911 3 19 E Gulliksen, Remis 3 20 F Hvamb, Sjøkkam. 2 21 M Svendsen, Lillestr. 2½ 22 J Svin-dahl, Sjøkkam. 2 23 F Høva, Oksval 2 24 A Pedersen, Sjøkkam. 2 25 K Stake, Remis 2 26 A Sæle, Kongsb. 2 27 T Ovnerud, Konnerud 1½ 28 T Sæther Hansen, OSS 1 29 Morten Narvesen, Remis 1 30 H N Shahidi, Konnerud ½				

OSS HURTIG GRAND PRIX

26. DESEMBER

1 Einar Gausel, OSS	6/6
2 Petter Haugli, Moss	5
3 Øystein Dannevig, OSS	5
4 Roar Flaten, Nordstrand 4½ 5 Bjørn Haveland, Bærum 4½ 6 Lars Breivik, Tempo 4 7 Nikolai Engedal, OSS 4 8 Jan Sontum, Stovner 4 9 Hennig Pettersen, Nittedal 4 10 Flemming Christenson, Nordstr. 4 11 T Solem, Ski 4 12 F Seres, NKL 4 13 B Tiller, OSS 3,6 14 A Moen, OSS 3½ 16 F Egeland, OSS 3½ 17 K Trygstad, OSS 3½ 18 S B Berntsen, Moss 3½ 19 G Stray, Moss 3 20 T Evensen, 1911 3 21 B E Glenne, Nordstr. 3 22 O Svendsen, Sarpsb. 3 23 J B Wilsbeck, OSS 3 24 B Danke, Nordstr. 3 25 J Nilson, Caissa 3 26 F Høva, Oksval 327 B L Nilson, Caissa 2½ 28 J Solberg, Moss 2½ 29 A Thrana, Nittedal 2½ 30 D Lilleøren, OSS 2½ 31 I Dahl, Asker 2½ 32 A Tømte, Lunner 2½ 33 B Engevik, Strøm. 2½ 34 I Bernhardsen, Nordstr. 2 35 K Brækkan, Remis 2 36 A Flaata, OSS 2 37 J Svenske, Strøm. 2 38 A Lossius, Lillestr. 2 38 T Hoff, Stjernen 2 40 I Stensrud, Groruddal. 1½ 41 R A Thronsen, Stjørdal 1 42 T O Lund, Nordstr. 1 43 P I B Berntsen, Moss 1 44 M Lilleøren, OSS 0.	

OSS JULE-GRAND PRIX

28. - 29. DESEMBER

GRUPPE A

1 Leif Øgaard, OSS	5½
2 Øystein Dannevig, OSS	5
3 Sylvia Johnsen, OSS	4½
4 Pål Andreassen, Kr.sand 4 5 Lars Løver, Fr.stad 4 6 Jan Sontum, Stovner 3½ 7 Thomas Bhandari, Drammen 3½ 8 Bjørn Erik Glenne, Nordstr. 3½ 9 Trond Solem, OSS 3½ 10 Erik Parr, Nittedal 3 11 L E Johannessen, OSS 3 13 E Steigum, Åsane 3 14 M Lømo, Fr.stad 3 15 R Abrahamsson, Nordstr. 2½ 16 B Leer-Salvesen, Kr.sand 2½ 17 G Helmersen, Strømmen. 2½ 18 T Evensen, 1911 19 P Svendsen, 1911 2½ 20 P Andersen, SOSS 2 21 V Johansen, Caissa 2 22 O Svendsen 2 23 S Hjøberg, OSS 1½ 24 A R Moen 0.	

GRUPPE B

1 Finn Egeland, OSS	5½
2 Bjørn Lund Nilson, Caissa	4½
3 Magnus Digernes, Nittedal	4½
4 Johnny Nilson, Caissa 4½ 5 Richard Wicklund-Hansen, OSS 4 6 Anders Forberg, Kragerø 4 7 Jan Svenske, Strømmen 4 8 Roger Moen, OSS 4 9 Thomas Thommassen, Stav. 4 10 T Hagen, Oksval 4 11 H Voll Ådnøy, Ås 4 12 K Brækkan, Remis 3½ 13 P Valle, Stovner 3½ 14 V Hole, OSS 3½ 15 A Lossius, Lillestr. 3 16 E Steigum, Åsane 3 17 M Unnli, 1911 3 18 R Bratfoss, OSS 3 19 B Harstad, Tr.hjems 3 20 D Strandnes, Stav. 3 21 R Bergquist, Bodø 3 22 B Zachariassen, SOSS 2½ 23 E Norberg, ASKO 2½ 24 F Høva, Oksval 2½ 25 M Gregersson, Kr.sand 2½ 26 P Wibe, OSS 2½ 27 S Solum, Groruddal. 2 28 L Vatne, OSS 2 29 G Gaasland, Oksval 2 30 B Lier, Stjernen 1½ 31 H Mottang, Stjernen 1 32 O Erikstad, ASKO 1 33 A Tømte, Lunner 1 34 J Johansen, Caissa 1 235 O G Heitun, OSS 1 36 A Flaata, OSS ½	

PORSGRUNN GRAND PRIX (HURTIGSJAKK)

2. JANUAR

GRUPPE A

1 Espen Agdestein	OSS	+19 +09 +11 +08 =02 =04	4
2 Petter Haugli	Moss	+20 +12 =08 +03 =01 =05	4½
3 Roar Flaten	Nordstrand	+04 =05 +22 -02 +14 +10	4½
4 Øvind Johansen, Sarpsborg 4½ 5 Joachim Solberg, Moss 4 6 Magne Haglund, Skien 4 7 Helge Theting, Kragerø 4 8 Jan Sørgerd, Nordstr. 3½ 9 G Stray, Moss 3½ 10 L E Andersen, Fana 3½ 11 D Lauvås, Dram. 3 12 B E Glenne, Nordstr. 3 13 J Nilson, Caissa 3 14 G Bue, Tønsb. 2½ 15			

J Sontum, Stov. 2½ 16 G Lie, Porsgr. 2½ 17 J Wilsbeck, OSS 2½ 18 A Forberg, Kragerø 2 19 M Jensen, Porsgr. 2 20 K Astrup, OSS 2 21 B L Nilson, Caissa 2 22 B Bye, Skien 1½ 23 R Weierød, Tønsb. 1½ 24 T Engen, Skien 1.

GRUPPE B

1 Kjetil A. Lie	Porsgrunn	+16 +08 +15 +14 +03 =04	5½
2 Øyvind Bakken	Porsgrunn	+28 - 17 +26 +06 +05 +11	5
3 Halvor Haga	Bø	=05 +30 +07 +11 - 01 +10	4½
4 Alexander Flaata, OSS 4½ 5 Ole K F Olsen, Porsgrunn 4 6 Håvard Boland, Bø 4 7 Roar Antonsen, Arendal 4 8 Ken I Heimreid, Porsgr. 4 9 Kolbjørn Brækkan, Remis 4 10 B Engevik, Strømmen 3½ 11 T Petterson, Porsgr. 3½ 12 H Halvorsen, Arendal 3½ 13 A Lossius, Lillestr. 3½ 14 T Berg-Jensen, Porsgr. 3 15 A Sørjordet, Tønsberg 3 16 V Angeltveit, Porsgr. 3 17 B Standal, Tønsb. 3 18 I Frivold, Arendal 3 19 J Jakobsen, Porsgr. 3 20 R Breivik, Porsgr. 2½ 21 O Lie, Porsgr. 2½ 22 E Lie, Porsgr. 2½ 23 R Dahl, Porsgr. 2½ 24 J Karlsen, Arendal 2½ 25 T Breivik, Porsgr. 2½ 26 K Øiestad, Arendal 2 27 J Dalen, Porsgr. 2 28 H Dalstrøm, Arendal 2 29 L Evensen, Ar.dal 1½ 30 J Berg-Jensen, Porsgr. 1 31 B Svendsen, Kragerø 1 32 A Norberg, Ar.dal 0.			

DET ÅPNE SØRLANDSMESTERSKAPET

14. - 16. JANUAR

1 Bjarte Leer-Salvesen	Kristiansand 1921	+14 =07 +08 +04 =02 +06	5
2 Pål Andreassen	Kristiansand 1791	+18 +05 =06 +03 =01 =04	4½
3 John A. Salvesen	Mandal 1581	+17 =04 +10 - 02 +08 +09	4½
4 Helge Andersen, Stav. 4 5 Knut Johannesen, Mandal 4 6 Rune Dybesland, Mandal 3½ 7 Jan P. Leidland, Egers. 3½ 8 T Narvøy, Porsgr. 3 9 T Bårdsen, Stav. 3 10 M Barjaktarevic, Kr.sand 3 11 M Gregusson, Kr.sand 2½ 12 O Birkeland, Søg. 2½ 13 F Arntsen, Kr.sand 2½ 14 O Hovstad, Kongsb. 2 15 A Lossius, Lillestr. 2 16 T Kjerte, Lillestr. 2 17 J M Karlsen, Arendal 1½ 18 T Enersen, Mandal 1.			

STAVANGER GRAND PRIX

28. - 30. JANUAR

GRUPPE A

1 Per Ove Egeli, Randaberg	5/6
2 Oddmund Sande, Randaberg	4½
3 Kjell Arne Mork, Bergens	4½
4 Arild Lauvsnes, Stavanger 4½ 5 Pål Hagesæther, Hauge 4 6 Johannes Melkevik, Sevland 4 7 Tore Tjensvold, Trondhjems 4½ 8 Jan Vidar Vestly, Sandnes 4½ 9 Jone Riska Pedersen, Sandnes 4½ 10 Andreas Skjelde, Stav. 3½ 11 P Andreassen, Kr.sand 3½ 12 J Paulsen, Randab. 3 13 H Andersen, Stav. 3 14 R Porter, Stav. 3 15 G Ferkingstad, Sevl. 3 16 E Bjørknes, Stav. 2½ 17 O Naustland, Sev. 2½ 18 S Ferkingstad, Sevl. 2½ 19 A Haugen, Randab. 2½ 20 T van Dorp, Randab. 2½ 21 A M Rygg, Sevl. 2 22 J P Leidland, Egers. 2 23 G Sandve, Hauge 2 24 J Viestad, Hauge 2 25 T Thomassen, Stav. 1½ 26 O Cappelen, Stav. 0.	

GRUPPE B

1 Ingjald Finjord	Stavanger	5½
2 Jan Erik Johannesen	Randaberg	5
3 Terje Bårdsen	Stavanger	5
4 Andreas Hagen, Stavanger 4½ 5 Reza Abootorabi, Stavanger. 4 6 Per Ferkingstad, Sevland 4 7 Ragnvald Monge, Ganddal 4 8 Chris Hinman, Vest 4 9 Øystein Knutsen Stav. 3½ 10 Wilhelm Øverås, Ganddal 3½ 11 S R Fossmo, Stavanger 3½ 12 J Eldholm, Sevland 3½ 13 E Søyland, Bergens 3½ 14 T C Helliesen, Stavanger 3 15 S Auklend, Stavanger 3 16 H Dahle, Stavanger 3½ 17 A Hårvik, Hauge 3 18 S Å Sivertsen, Stavanger 3 19 J Finjord, Stavanger 3 ...31 deltagere.		

NAMSOS GRAND PRIX

19. - 20. FEBRUAR

GRUPPE A

1 Torben Myrvold	Trondheim	2076	+07 +02 +03 +04 +05	5
2 Stig Atle Viken	Namsos	1819	+08 - 01 =04 +06 +03	3½
3 Reidar Tørum	Namsos	1491	+04 +05 - 01 +07 - 02	3
4 Kjell Wågan, Namsos 2½ 5 Syed Raquib, OSS 2 6 Jim Christensen, Mo 2 7 Ivar Viken, Namsos 1½ 8 Brynjar Høgsnes, Steinkjer ½				

GRUPPE B

1 Jon A. Berg	Namsos	1288	+13 +09 +04 +07 =02	4½
2 Arne Sandnes	Steinkjer	1284	=05 +08 +15 +12 =01	4
3 Askild Tønne	Namsos	983	- 06 +21 +16 +10 +08	4
4 Torbjørn Dahl, Aure 3½ 5 Gunnar Moe, NSF 3½ 6 Trond Solstad, Namsos 3 7 Jan Elvebakk, Mo 3 8 Einar Arnt Hanse, Br.sund 3 9 Jarle Berg, Namsos 3 10 Jan Terje Martinsen, Mosjøen 3 11 A J Pettersen, Mo 3 12 E Viken, Namsos 2½ 13 T Solstad, Namsos 2½ 14 A Sele, Molde 2½ 15 P A Myraunet, Frosta 2 16 P I Norum, Bodø 2 17 O Ranum, Namsos 2 18 E Tønne, Namsos 2 19 E Zulfovic, NSF 2 20 M Ness, Steinkjer 1½ 21 O J Tetlie, Namsos 1 22 K Solstad, Stjernen 1 23 S Rexha, NSF 1 24 E Zulfovic, NSF ½.				

forts. fra s. 28

Boken har imidlertid noen svakheter. For det første byr forfatterne på noen ganske foretakssomme tanker om hvordan man kan live opp avbyttevarianten i Slavisk (1.d4 d5 2.c4 c6 3.cxd5) for sort, men unnlater å nevne Botvinniks idéer om dette, noe som ikke minst er rart fordi dette er en russisk bok, men det er uansett litt sløvt.

Dessuten gis det ingen vurdering av hvorfor noen varianter gjør det bra, og andre ikke. Det er selvfølgelig opplagt at en variant som ikke representeres med noen vinsterpartier, er dårlig, men det ville vært lærerikt å vite hvorfor. Det er også forunderlig at en bok som heter "Winning with the Slav" skal beskjefte

seg så mye med varianter som er så risikable at man så vidt overlever med dem. I de fleste andre bøkene i denne serien har forfatterne hoppet over noen varianter for å konsentrere seg om dem de anser for å være best, men disse forfatterne virker fast bestemt på å ta med hver eneste lille bivariant.

Bokens sterkeste trekk er at den er imponerende fersk, den har dessuten et intelligent stoffvalg, men er til tider litt ute av fokus. Konklusjon: En god grunnbok, som kunne ha vært bedre.

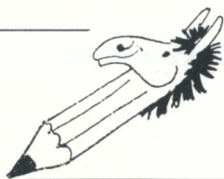
Som vanlig kan de fleste sjakkbøker kjøpes hos Sjakkutsalget, tlf. 22 67 95 20, fax. 22 67 95 13.

Chess Scene av David Middleton

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo

Tlf. 22 15 12 41
Fax 22 71 00 07

Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748

Kontortid
man.-fre.: 09.00-15.30
tors.: 09.00-18.00

Generalsekretær: Johs R.Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1994 gjennom klubb: Senior: Kr 160,-. Junior/Kadett (født 1974-1980): Kr 80,-. Lille- og miniputt (født 1981 og senere): Kr 40,-. Direkte medlemskap koster det dobbelte. Medlemskapet inkluderer NSb fritt tilsendt.

PRESIDENT: Morten Sand (Nordstrand SK), Midtåsen 48 A, 1166 Oslo, tlf. 22 28 16 11p, 22 56 17 18a, fax 22 56 17 01a

VICEPRESIDENT: Thor Geir Harestad (Randaberg SK), Agatvn. 9, 4070 Randaberg, tlf. & fax 51 41 83 43 p, tlf. 51 41 08 11 a

KASSERER: Kai-Roger Johansen (Sjakkam.) Ammerudhellinga 48, 0959 Oslo Tlf. 22 25 77 00 p / 22 46 47 70 a

TURNERINGSSJEF: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 66 79 68 39 p / 22 96 03 30 a.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

NSFs kongress 1994

Denne er den 73. i rekka og vil finne stad på Quality Ambassadeur Hotel, Strømsø torg 7 i Drammen, laurdag 9. juli kl 11.00. Innkalling er sendt alle klubbar og kretsar. Frist for innsending av framlegg som skal behandlast av kongressen er den 9. april.

NSFs valgkomite 1994

skal snart ta fatt på arbeidet sitt fram til kongressen i juli. Har du gode forslag, eller om du vil vere med og gjere ein jobb for norsk sjakk og vil ha eit verv, ta kontakt med komitéformann Øystein Brekke, Gjøvik, tlf. 61 18 09 67p, 61 07 55 00a.

Kretsmesteren

er som kjent kvalifisert til å spele i mesterklassa i Lands-turneringa (NM) uavhengig av rating. Vi minner om at slik kvalifisering frå sesongen 1993-1994 blir godtatt berre gjennom lukka kretsmesterskap.

NM-1996

Det er NSF's kongress i Drammen som skal bestemme kven som skal arrangere NM i 1996, men NSF har til nå ikkje mottatt nokon søknad. I 1995 er det Namsos SK som skal stå for arrangementet.

Grand Prix 1994-95

Grand Prix 1993-94 blir avslutta med Rosecupen i Molde og Vetre GP i Asker 10-

12. juni. Norges Sjakkforbund utlyser med dette ny Grand Prix-sesong 1994-95. Samanlagt-premiar og avgifter er ikkje endeleg vedtatt, men vil venteleg bli om lag som i årets sesong.

Ny kretsdommar

Helge Nordahl (Bærum SS), Oslo og Omegn Sjakkrets er autorisert som ny kretsdommar i norsk sjakk.

Sylvia til (2) tusen!

På siste Elo-liste har Sylvia Johnsen, OSS som tredje norske kvinne passert 2000 i Elo-rating. Ved sida av æra, medfører dette at ho mottar kr. 2000 frå "Anna Elisabeth Westerlunds fond til kvinnesjakkens fremme". Vi gratulerer.

Forbundsseminar

vil bli arrangert på Gausdal Høifjellshotell 13-15. mai (samtidig med finalen i NM for klubblag). Invitasjon blir sendt alle kretsdommarar.

NSF søker arrangørar

Det åpne NM i hurtigsjakk 1995 (7-8. januar). Det åpne NM 1995 (17-23. april). Nord-Norsk Mesterskap '95 (2-5. juni). Landsturnering - NM i sjakk i juli 1996: Søknader blir behandla på kongressen i Drammen 9/7 i år. Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringar i vårhalvåret 1995 er 1. mai 1994. Søknads-skjema for terminfesting er sendt alle klubbar og kretsar.

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NSFU's ÅRSMØTE 1994

vil finne stad på Quality Ambassadeur Hotel, Strømsø torg 7 i Drammen, søndag den 10. juli kl. 10.00. Innkalling er sendt alle klubbar og kretsar. Frist for innsending av framlegg som skal behandlast på årsmøtet er den 10. april.

VALG 1994

Fast post på årsmøtet er valg. Dersom du eller nokon du kjenner kan og vil gjere ein innsats for ungdomssjakken, kan du ta kontakt med valgkomitéens ledar Arnold Eikrem på telefon 22 67 95 20.

NYE KRETSLEDARAR

I Akershus SKU har Rune Andersen, Vangskroken 4, 1470 Lørenskog, tlf. 67 90 66 40 overtatt som ledar, og Jan Kleppe, Bjørnelia 73, 1453 Bjørnemyr, tlf. 66 91 37 29p har overtatt som kasserar.

I Møre og Romsdal SKU har Aage Olsen, Steinbiten 19, 6500 Kr.sund, tlf. 71 37 32 17p, 71 21 22 97a, overtatt ledartrøya. Per Olav Bjerkeset held fram som kasserar.

I Oslo Sjakkrets Ungdom har Per Gisle Svendsen, Orelivn. 32 B, 0584 Oslo, tlf. 22 64 08 74, overtatt som ledar frå nyttår.

TILDELING AV ARRANGEMENT

NM FOR JUNIORLAG 1993 den 9-11/9 er tildelt Bergens SKU og Fana SKU.

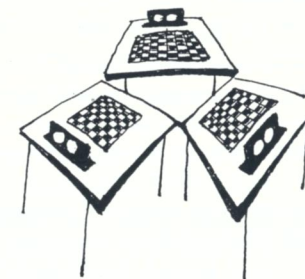
NM FOR UNGDOM 1994

Ingen har meldt seg som arrangør av dette NSFUs største mesterskap som er terminfesta til den 20-22. november. Aktuelle kandidatar bes ta kontakt med NSFU!

Nordisk for vidaregåande skolar

Lag som ønskjer å representere Norge i Nordisk mesterskap for vidaregåande skolar 1994 må melde frå skriftleg til NSFU innan den 12. april. Laget kan bestå av 4 spelarar + reserve som alle må vere elev ved same

vidaregåande skole pr. den 15. april 1994. Oppgi namn, adresse, fødselsdato, lokallag i NSFU, skole og eventuelle Elotal på dei som skal vere med på laget. NSFUs uttakingskomite vil ta ut laget som skal representere Norge blant dei som melder seg. Mesterskapet skal i år arrangerast i Norge, noe som medfører at vi truleg kan ha med to lag.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: 22 15 12 41,
Telefax: 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C, 1470 Lørenskog.
Tlf. 67 97 00 67p

Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

Terminliste

for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 8. mars.

Dato	Arrangement	GP	Arrangør
------	-------------	----	----------

VÅREN 1994

25/3-3/4	Sjakkfestival i Oslo		OOS-OSS-NSF
25-26/3	Oslo Grand Prix 1994, hurtigsjakk	GP	OOS-OSS
26-29/3	NSF 80 år: GM-match Simen Agdestein-Michael Adams		NSF
26/3-3/4	Oslo Open 1994, GM-turnering		OOS-OSS
27-31/3	Det åpne NM for juniorer i Oslo		OSSU
31/3-2/4	Påskefestivalen Grand Prix	GP	OOS-OSS
4-10/4	Det åpne NM 1994	GP	SK Jarl
9-10/4	Bergen Hurtig Grand Prix, hurtigsjakk i Bergen	GP	Bergens SK
15-17/4	NM for skolelag (NSFU) ved Moss		Åvangen B&SK
16-17/4	Trondheim Grand Prix	GP	Trondheim SF
22-24/4	KM-helg, individuelt kretsmeesterskap	NSF	Kretser NSF
23-24/4	Hauge NGP på Karmøy	GP	Hauge SK
24/4-1/5	Gausdal Arnold Cup-Heikki Westerinen 50 år, GM-turnering		SK Jarl
30/4-1/5	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP	Øksfjord SK
3-10/5	Skei Masters 1994 (Berger med 10 spillere, FIDE-kategori 9)		SK Jarl
7-8/5	Arendal Grand Prix	GP	Arendal SS
12-15/5	NM-lag finale, spillested Gausdal Høifjellshotell		SK Jarl
20-23/5	Nordnorsk Mesterskap 1994		Tromsø SK
20-23/5	Senior/veteranturnering for de over 50 eller like ved		SK Jarl
21-23/5	ASKOs pinseturnering i Oslo	GP	ASKO
21-23/5	Karmøy Grand Prix	GP	Sevland SK
21-23/5	PINSE-sjakken på Gausdal, senior/veteranturn. for de o/ 50		SK Jarl
28/5	Follo Open, tidshandicaptturnering i Ski utenfor Oslo		Ski SK
29/5	Mai Cup 94, hurtigsjakk i Ålesund	GP	Aalesund SL
3-5/6	Gjøvik Grand Prix	GP	Gjøvik SK
10-12/6	Rosecupen GP i Molde	GP	Molde SK
10-12/6	Vettre GP i Asker	GP	Asker SK
10-16/7	Landsturnering - NM i sjakk 1994 i Drammenshallen		Drammens SK
15/7	NM i lynsjakk i Drammenshallen		Drammens SK

HØSTEN 1994

23/7-7/8	Gausdal Sjakkfestival 1994 To GM-turneringer og tre GP-turneringer.		SK Jarl
26-28/8	Nordstrand GP i Oslo	GP	Nordstrand SK
2-4/9	Skjærgården Grand Prix i Mandal	GP	Mandal SK

3/9	Ope KM i lynsjakk - Møre og Romsdal, Molde		Møre og R SK
4/9	Ope Møre og Romsdal-m.sk. i hurtigsj. i Molde GP		Møre og R SK
9-11/9	NM for juniorlag 1994		Arr.søkes
16-18/9	Fredrikstad Grand Prix	GP	Fredrikstad SS
23-25/9	Det åpne Rogalandsmestersk. 1994 i Stavanger	GP	Stavanger SK
24/9	Fauske SKs 20 Års Jubileumsturnering,		Fauske SK
7-9/10	KM-helg, kretsmeesterskap for lag NSF		Kretser NSF
8-9/10	KM lag for Møre og Romsdal i Molde		Møre og R. SK
15-16/10	Kristiansand Open	GP	Kr.sand SK
21-23/10	KM for ungdom individuelt (NSFU)		Lokale arr.
28-30/10	Sandefjord Grand Prix 1994	GP	SK Caissa
6/11	Stjernen Grand Prix, hurtigsjakk i Oslo	GP	SK Stjernen
12-13/11	Seriesjakk		Lokale arr.
18-20/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)		Arr.søkes
3-4/12	Seriesjakk		Lokale arr.

Bare arrangement som det er søkt om skriftlig og som er godkjent blir oppført på terminlista.

Løsningene på kombinasjonene fra s. 27:

1) 1. **Txe8** [Den første skrittet mot svekkelse av feltet f7.] 1... **Txe8** 2. **Dxh7+!** **Lxh7** 3. **Sf7+ Kg8** 4. **Sxd6** 1-0 [Sort kan ikke forsvare d5 og e8.]

2) 1. **Txg7+!** 1-0 [Et "opplagt" trekk i en kombinasjonsspalte, men husk at alle de forserte variantene måtte regnes ut på forhånd.] 1... **Kxg7** 2. **Dg4+ Lg5** (2... **Kh8** 3. **Sxf7** matt. eller 2... **Kf8** 3. **Lh6+ Ke8** 4. **Dg8+ Lf8** 5. **Dxf8** matt og til slutt 2... **Kf6?** 3. **Dg5** matt.) 3. **Dxg5+ Kf8** (eller 3... **Kh8** 4. **Dxd8+!** **Dxd8** 5. **Sxf7+ med vinst.**) 4. **La3+!** **Se7** (4... **Ke8** 5. **Dg8** matt.) 5. **Df6** vinner.]

3) 1. **Ta6+!** **Kxa6** 2. **Lxc6** **Ted8** [2... **Tdd8** 3. **Lxe8** **Txe8** 4. **d7** **Td8** 5. **e6** gir et lett vunnet sluttspill.] 3. **Ta3+!** [Alt avhenger av at man gir denne sjakken først - på 3. **Lxd7?** først følger 3... **Txd7** 4. **Ta3+** og sort klammer seg fast med ... **Kb7**.] 1-0 Etter 3... **Kb6** 4. **Lxd7** **Txd7** 5. **Ta8** **Lh7** 6. **Th8** taper sort **Lh7**.

4) 1. **Lb5+!** [Avleder tårnet fra forsvaret av c8.] 1... **Txb5** [1... **Kf8** 2. **Dd8+ Kg7** 3. **Dh8+ matt.**] 2. **Th8+ Sg8** 3. **Txg8+!** **Dxg8** 4. **Db8+** [Nå blir poenget med avledningsofferet klart. Sort kan ikke gå imellom på c8.] 4... **Ke7** 5. **Dxg8** 1-0

5) 1. **Tg6!!** **Dxg6!** 2. **hxg6** **Lxe5** 3. **Lxe5** **Le6** [3... **e6** 4. **g7** **Te8** (4... **Td8** taper på samme måte.) 5. **Lf6!** og sort kan ikke hindre **Txh6-h8** matt - 5... **Kh7** 6. **Ld3+**.] 4. **Txh6 f6** 5. **Lxe6+ Kg7** 6. **Lf4** og hvits brikkefordel blir lett avgjørende. 6... **Th8** 7. **Txh8** **Txh8** 8. **c4** **Kxg6** 9. **g4** **Th3** 10. **Kd2 a5** 11. **c5** **a4** 12. **b4** **axb3** 13. **axb3** 1-0 Tårnet står hjelpeløs overfor løperne og fribonden.

6) 1... **Td2+!** En elegant løsning som nesten kan spilles på intuisjon - kongen og tårnet har ikke noe forsvar mot det koordinerte angrepet fra dronning og tårn. 2. **Kxd2** **Dxf2+** 3. **Kc1** [3. **Kd1?!** taper siden det lar tårnet komme med i angrepet. Noen illustrerende varianter: 3... **Td8+** 4. **Kc1** **Dxe3+** 5. **Kb2** **Td2+** 6. **Tc2** **Dd4+** A) 7. **Kb1** **Td1+** 8. **Ka2** (8. **Tc1** **Db4+**) **Dxa4+** 9. **Kb2** **Da1+** 10. **Kb3** **Td3+**; B) 7. **Kb3** **Td3+** 8. **Ka2** **Dxa4+** 9. **Kb1** **Td1+** 10. **Kb2** **Da1+** 11. **Kb3** **Td3+**. Dårlig er også 3. **Kc3** **Txe3+** 4. **Kb4** **Db2+**.] 3... **Dxe3+** 4. **Kb2** [4. **Kc2** **De2+** og igjen kommer det sorte tårnet i spill med avgjørende virkning, f.eks. 5. **Kb3** **Te3+** 6. **Tc3** **Dd1+** eller 5. **Kc1** **De1+** og .. **Te2+**.] 4... **Dd4+** 5. **Tc3** **Te2+** 6. **Kb3** **Dd1+** 7. **Ka3** [7. **Kb4** **Te4+** 8. **Tc4** **Db1+** 9. **Kc5** **Db6+** 10. **Kd6** **Dd8+** 11. **Kc5** **De7** matt.] 7... **Da1+** 8. **Kb3** **Db1+** 9. **Kc4** **Te4+** 0-1

Øksfjord Sjakklubb ønsker velkommen til

Det åpne NM i hurtigsjakk 30. april - 1. mai, 1994

30. april - 1. mai

- Spillested:** Øksfjord Samfunnshus, i lyse og trivelige lokaler
- Klasseinndeling:** Det spilles i tre klasser, med ratingskille ved 1250 og 1750.
- Teknisk:** Det spilles i 9 runder med 30 minutter pr spiller pr parti.
- Spilleprogram:**
Lørdag 30. april	Søndag 1. mai
9.00 - 10.00: Registrering	8.00 - 9.30: Frokost
10.00 - 10.30: Åpningsseremoni	9.30 - 10.30: 6. runde
10.30 - 11.30: 1. runde	11.00 - 12.00: 7. runde
12.00 - 13.00: 2. runde	12.00 - 13.00: Matpause
13.30 - 14.30: 3. runde	13.00 - 14.00: 8. runde
14.30 - 16.00: Lunsj	14.30 - 15.30: 9. runde
16.00 - 17.00: 4. runde	16.00 - Premieutdeling
17.30 - 18.30: 5. runde	
20.00 - Bankett	

Etter premieutdelingen vil de som måtte ønske det bli fraktet til flyplassen i Alta, hvor flyet sørover letter kl. 20.10.

Premiering: Premiebudsjet på ca. 60.000 kr.!

	Klasse A (o/ 1750)	Klasse B (1250-1750)	Klasse C (u/1250)
1.	7.500,-	5.000,-	5.000,-
2.	5.000,-	2.500,-	2.500,-
3.	2.500,-	1.000,-	1.000,-
4.	1.000,-	500,-	500,-
5.	500,-	250,-	250,-

I tillegg får alle deltagerne en minnepremie, et rose malt trefat, til en verdi av kr. 200,-.

Innkvartering: NM-hotellet Øksfjord Hotell: Døgnpris pr pers. inkl. frokost: Enkeltrom: Kr. 450. Dobbelrom: Kr. 300.
Privat innkvartering: Kr. 50 pr. døgn inkl. frokost.
Skoleinnkvartering: Kr. 30 pr. døgn inkl. frokost.

Startkontingent/påmelding: Ved påmelding før 1. april: Kr. 300 for senior, 200 kr. for junior. Etter 1. april: Kr. 350 for sen., 250 for jun.
Startkontingenten innbetales til Øksfjord Sjakklubb, 9550 Øksfjord, bankgiro 4740 40 05088. Spørsmål vedrørende påmelding skjer til vårt NM-kontor tlf. 78 43 45 05, v/ Roger Finjord.

Akademisk Sjakklubb har den glede å innby til

PINSETURNERINGEN 1994

- Spillested:** Vilhelm Bjerknes hus, Universitetet i Oslo, Blinder
- Dato:** 21. - 23. mai
- Betenkningstid:** 6 runder, 2 t/40 trekk, ½ t / 15 tr, ½ t / resten av partiet.
- Påmelding:** Svanhild Grimstad og Benny Braude tlf. 22 10 33 58 p.
Henrik Sjøel, tlf. 22 32 11 17 p / 63 80 76 14 a.
- Startavgift:** Senior: Kr. 220,-. Junior: Kr. 120,-. Lilleputt: Kr. 70,-.
- Gruppeinndeling:** A: Over 1750,-, B: 1250-1749. C: Under 1249.
- Siste fremmøte:** Kl. 9.15. lørdag 21. mai.
- Premiering:**
A:	1500 - 1000 - 500
B:	800 - 500 - 300
C:	800 - 500 - 300
- (forutsetter minst 60 deltagere)

ASKER SCHAKKLUBB ØNSKER VELKOMMEN TIL

VETTRE GRAND PRIX 1994

10.- 12. JUNI 1994 PÅ VETTRE HOTEL - OG KONFERANSESENTER

Turneringsform: 5 runder, 40 trekk / 1½ time + 15 trekk / ½ t + resten på ½ time.

Startavgift: Senior 250, junior 150.

Gruppeinndeling: Gruppe A: Kr. 3000-1500-1000
Gruppe B: Kr. 1500-1000-700.
Forøvrig gavepremier/bokpremier til 1/3 i hver klasse.

Registrering: Innen kl. 18.30, 10. juni.

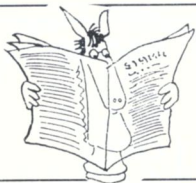
Påmelding og informasjon: Helst innen 8. juni, etternølere kan tas med.
Øistein Magnussen, 66 79 68 39 p, 22 96 03 30 a, 920 12 132 mobil.

Innkvartering: Vettre Hotel (døgnpris pr. pers.): Dob.rom: Kr. 250,- Enkelt: Kr. 350,-

Spilleplan:

10.6. kl. 19.00: 1. runde
11.6. kl. 10.00: 2. runde
11.6. kl. 15.00: 3. runde
12.6. kl. 10.00: 4. runde
12.6. kl. 15.00: 5. runde

Premieutdeling så snart som mulig etter at siste parti er ferdig.

Turnerings- informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = siste fremmøte
r = runder
gr = grupper

25. mars - 3. april: Sjakkfestival i Oslo
Se også annonse s. 29.

25. - 26. mars: Oslo Grand Prix
SS: Rica Hotel Oslofjord. 7.r. 30 min pr spiller pr parti. SA: 200/130. En gruppe. PP: 2000-1500-750. F: 18.00. PI: Se lenger ned.

26. - 29. mars: Stormestermatch
SS: Rica Hotel Oslofjord. Match over fire partier mellom Simen Agdestein og Michael Adams. Tidspunkt: Kl. 14.00-20.00.

26. mars - 3. april: Oslo Open 1994
SS: Rica Hotel Oslofjord. Åpen stormesterkvalifiserende turnering. 9 runder. 40 trekk på 2 timer, deretter 20 trekk i timen. SA: Rating-avhengig. GM og IM fri. Ellers fra 350-900 kr. PP: Tilsammen 60 500,- til de seks beste. F: 13.00. PI: Se lenger ned.

27. - 31. mars: Det åpne NM for jun.
SS: Rica Hotel Oslo. 7 runder. 40 tr/2 t, 20 tr/1 t, resten på 1 t. SA: 250 (o1900), 350 (u 1900). Premiering til 1/3. F: 13.00. PI: Se lenger ned.

31. mars - 2. april: Påskefestivalen GP
SS: Rica Hotel Oslofjord. 5 runder. 40 tr/90 min, 1 time på resten. En gruppe. SA: 250/150. PP: 2500-1500-1000. F: 17.30. PI: Se under.

Innkvartering: Rica Hotel Oslofjord (pr pers. pr døgn inkl. frokost): Enkeltrom: Kr. 400,-. Dobbelrom: Kr. 250,-. Tremansrom: Kr. 200,-.

Påmelding til alle turneringene og bestilling av innkvartering: Bjørn Haveland ☎ 67 13 32 73 a, ☎ 67 13 92 04 p, eller Sverre Johnsen ☎ 22 69 10 31, før 20/3, etter dette + 70 kr pr. turn.

4. - 10. april: Det åpne NM 1994
Teller med høyeste poengskala i NGP-systemet. SS: Gausdal Høifjellshotell. 9 r. 40 tr/2 t, deretter 15 tr pr 1/2-t. (Siste r.: 40/2 t, 1/2-t. resten). En gruppe. SA: 350/250. PP: 1. 5000 + fritt

opphold ved 1995's turnering-2500-1500-1000-500-500-500-500-500. Innkv. På spillestedet, m/hjelpesjon: Enkeltrom: 520. Dobbelrom: 410 3(4)-sengs: 360. Hytter fra 1800,- ned til 1000,- for seks døgn. (m/sengeplass for 4-6). PI: Arnold Eikrem: Jomfrubråtveien 46 A, 1179 Oslo, ☎ 22 67 95 20 og fax 22 67 95 13.

9.-10. april: Bergen Hurtig Grand Prix
SS: Nordnes Bydelshus, Klosteret 1. 7 r. 2 gr. o/u 1500 v/ mer enn 40 delt., ellers én gruppe. 30 min pr. spiller pr. parti. SA: 200/130. PP: A: 1000-600-300, B: 600-400-250 v/40 delt. F: 11.30. PI: Eirik Gullaksen, ☎ 55 29 40 71 (p), Magnus Aanstad, ☎ 55 93 27 87 (p)

15.-17. april: NM for skolelag (NSFU)
Åvangen ved Moss.

16. - 17. april: Trondheim Grand Prix
SS: Bridgehuset, Bratteveita 10, 3. etg. 5 r. 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1500-1000-500, B: 1000-600-300. F: 9.30. PI: Før 15/4 til Roald Arentz, Nedre Møllenbergt. 60 7014 Tr.h., 73 52 51 61 eller Tore Sandmark, Havsteinbakken 1, 7021 Tr.h. ☎ 73 93 73 15

22. - 24. april: KM-helg, individuelt

23. - 24. april: Hauge Grand Prix
SS: Torvastad Aktivitetshus, Karmøy. 9 r. 2 gr. o/u 1500. 30 min pr. spiller pr. parti. SA: 200/120. PP: A: 1000-700-500, B: 600-500-400. Dessuten kr. 200,- til hver kl.vinner som ikke får ordinær pengepremie. F: 11.00. Innkv.: På spillestedet kr. 150 inkl/frokost - ta med sengetøy. P: Per A Hagesæther, ☎ 52 83 03 81 (p) Info/innkv.: Erik Hagesæther, ☎ 52 83 09 39

24. april - 1. mai: Gausdal Arnold Cup
- Heikki Westerinen 50 år. Åpen, internasjonal stormesterturnering på Gausdal Høifjellshotell.

30. april - 1. mai:

Det åpne NM i hurtigsjakk i Øksfjord
Teller med høyeste poengskala i NGP-systemet. SS: Øksfjord Samfunnshus. 9 runder. 30 min pr spiller pr parti. 3 gr. m/ratingskille ved 1250 og 1750. SA: Senior: 300. Junior: 200. Ved påmel. etter 1/4: 50 kr i tillegg. PP: A: 7500-5000-2500-1000-500, B: 5000-2500-1000-500-250, C: 5000-2500-1000-500-250 + minnepremie til alle. Innkvartering: Øksfjord Hotell (inkl./frokost/pr. døgn): Enkeltrom kr. 450,- Dobbelrom kr. 300. Privat innkv. kr. 50 pr døgn. Skoleinnkv. kr. 30 pr døgn, inkl. frok. All bestilling gjennom NM-kontoret, ☎ 78 43 45 05. Påmelding ved innbet. av SA til Øksfjord Sjakklubb, 9550 Øksfjord bankgiro 4740 40 05088. NM-kontor: ☎ 78 43 45 05. Se også egen annonse s. 44.

3. - 10. mai: Skei Masters
Stormesterturnering, 10-manns Bergerturnering på Gausdal Høifjellshotell.

7. - 8. mai: Arendal Grand Prix
SS: Arendal Internasjonale Kultursenter, Munkegt. 4. 5 r. 90 min/40 tr, 30 min/ 15 tr,

30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 2000-1000-500, B: 1300-800-400. F: 8.30. PI: Jan M. Karlsen, ☎ 37 09 51 39, Inge V. Frivoll, ☎ 37 01 62 83.

12. - 15. mai: Finale i lag-NM
På Gausdal Høifjellshotell.

20. -23. mai: Nordnorsk Mesterskap
I Tromsø.

21. - 23. mai: Senior/veteranturnering
På Gausdal Høifjellshotell.

21.- 23. mai: Karmøy Grand Prix
SS: Karmøy Kulturhus, Åkrehamn. 6 r. 90 min /40 tr, 30 min/15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 220/150/100. PP: A: 1400-900-600, B: 900-700-500. Innkv. Henderson Air- port Hotel, kr. 375/550 pr. døgn. % 52 84 25 00. F: 11.30. PI: Harald Veland ☎ 52 85 02 56 p, Johannes Melkevik ☎ 52 85 03 00 a.

21. - 23. mai: ASKOs pinseturnering
I Oslo. Se egen annonse s. 45.

Birger Pedersen & Søn
REISEBYRA

Ikke bli
matt

- bruk oss som reisebyrå!

Det er ikke helt tilfeldig at
Norsk Sjakkforbund kontakter oss ved
kjøp av sine flybilletter.

Birger Pedersen & Søn
REISEBYRA

Fb. 280 • 5501 Haugesund • Telefon 52 73 10 10 • Telefax 52 72 87 23

Birger Pedersen & Søn
REISEBYRA